Жетісу шұғыласы

№20 (8908)
жұма 20 мамыр
2022 жыл

Eskeldi_eli@mail.ru

Ескелді аудандық қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық газеті. Газет 1930 жылғы 13 қазаннан шығады.

KÜLTÖBE

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҰҚШҰ-НЫҢ МЕРЕЙТОЙЛЫҚ САММИТІНЕ ҚАТЫСТЫ

Қасым-Жомарт Тоқаев Ұжымдық қауіпсіздік туралы шартқа қол қойылғанына 30 жыл және Ұйымның құрылғанына 20 жыл толуына орай өткен ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің мерейтойлық сессиясына қатысты.

Мерейтойлық жиынға Қазақстан көшбасшысынан басқа Арменияның Премьер-министрі Никол Пашинян, Беларусь Президенті Александр Лукашенко, Қырғызстан Президенті Садыр Жапаров, Тәжікстан Президенті Эмомали Рахмон, Ресей Президенті Владимир Путин, сондай-ақ ҰҚШҰ-ның бас хатшысы Станислав Зась қатысты.

Қасым-Жомарт Тоқаев кездесуге қатысқандарға ілтипат білдіріп, мерейтойлық сессияны ұйымдастырғаны үшін Владимир Путинге ризашылығын білдірді.

Қазақстан Президенті ҰҚШҰ-ның 30 жыл ішінде одан әрі даму үшін зор әлеуеті бар көпжақты ынтымақтастықтың нақты механизмі ретінде қалыптасқанын атап өтті.

Қасым-Жомарт Тоқаев бейбітшілік пен тұрақтылықты, халықаралық және аймақтық қауіпсіздікті сақтау, мүше мемлекеттердің аумақтық тұтастығы мен егемендігін қорғау ҰҚШҰ-ның басты міндеті екенін айтты. Президент ҰҚШҰ-ның тұрақты жұмыс органдарының табысты қызметіне, әртүрлі форматтағы тығыз ынтымақтастықты, сондай-ақ Ұйымның күштік, құқық қорғау және бітімгершілік әлеуетін күшейту мәселесіне тоқталды.

Мемлекет басшысы сөйлеген сөзінде халықаралық терроризм мен экстремизмге, заңсыз есірткі және қару-жарақ айналымына, көші-қонға, соның ішінде Ауғанстандағы ахуалдың өршуіне қарсы іс-қимыл мәселелеріне ерекше назар аударды.

– Ауғанстандағы жағдай, сондай-ақ осы елдің аумағындағы қарулы топтардың белсенді әрекеті мемлекеттеріміздің қауіпсіздігі мен тұрақтылығына қатер төндіріп отыр. ҰҚШҰ барлық ықтимал қауіп-қатерлерді ескеріп, Орталық Азияның оңтүстік шекараларының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге көбірек көңіл бөлуі керек деп есептеймін, – деді Қазақстан Президенті.

Қасым-Жомарт Тоқаев ҰҚШҰ бітімгершілік күштерінің әлеуетін нығайту Ұйым қызметінің тағы бір өзекті міндеті екенін айтты.

– Біздің ойымызша, қазірдің өзінде ҰҚШҰ-ны БҰҰ-ның бітімгершілік қызметімен байланыстыру міндетін күн тәртібіне қою қажет. Бұл қадам Ұжымдық қауіпсіздік шарты ұйымының субъект ретіндегі құқығын нығайтады. Сондай-ақ Ұйымның бейбітшілікті сақтау жөніндегі халықаралық бітімгершілік операцияларға қатысу тәжірибесін қамтамасыз етеді, – деді Мемлекет басшысы.

Кездесу қорытындысы бойынша ҰҚШҰ-ға мүше мемлекеттердің басшылары Ұжымдық қауіпсіздік кеңесінің мерейтойлық мәлімдемесін қабылдады.

ОРТАЛЫҚ РЕФЕРЕНДУМ КОМИССИЯСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті референдумға қатысушы!

Егер Сіз дауыс беру күні 18 жасқа толған және белсенді сайлау құқығына ие Қазақстан Республикасының азаматы болсаңыз, Сіздің 2022 жылғы 5-маусымға тағайындалған Қазақстан Республикасының Конституциясына түзетулер бойынша республикалық референдумға қатысуыңызға құқықтық негіз бар.

Сіздің республикалық референдумға қатысу құқығы бар азаматтардың тізімдеріне енгізілуіңіз – референдумға қатысу конституциялық құқығыңыздың іске асырылу кепілі.

Жергілікті атқарушы органдар (әкімдіктер) тізімдерді Сіздің дауыс беруге арналған нақты учаскенің аумағындағы тұрғылықты жеріңіз бойынша тұрақты тіркелуіңіздің негізінде жасайды. Уақытша тіркелген азаматтар тізімдерге берілген өтініш негізінде енгізіледі.

Дауыс беруге арналған учаскелер тиісті әкімдердің шешімдерімен құрылады, олардың шекаралары бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланады. Өз учаскеңізді біліп, тізімге енгізілгеніңізді Сіз жергілікті атқарушы органға хабарласып, тексере аласыз. Тізімде болмаған жағдайда, Сіз әкімдікке тиісті өтініш беруге құқылысыз.

2022 жылғы 20-мамырдан бастап өз учаскеңізде Сізге республикалық референдумға қатысу құқығы бар азаматтар тізіміндегі өзіңіз туралы деректерді тексеру мүмкіндігі беріледі. Қандай да бір өзгерістер енгізу қажет болса, Сіз дереу учаскелік референдум комиссиясына жүгіне аласыз.

Баршаңызды азаматтық жауапкершілік танытуға және республикалық референдумға қатысу құқығыңызды іске асыруға шақырамыз!

Әркімнің дауысы маңызды!

ОБРАЩЕНИЕ ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОМИССИИ РЕФЕРЕНДУМА

Уважаемый участник референдума!

Если Вы гражданин Республики Казахстан, достигший на день голосования 18-летнего возраста, и обладаете активным избирательным правом, Вы имеете правовое основание участвовать в республиканском референдуме по поправкам в Конституцию Республики Казахстан, назначенном на 5 июня 2022 года.

Гарантией реализации конституционного права на участие в референдуме является включение Вас в списки граждан, имеющих право участвовать в республиканском референдуме.

Списки составляются местными исполнительными органами (акиматами) на основании Вашей постоянной регистрации по месту жительства на территории конкретного участка для голосования. Временно зарегистрированные граждане включаются в списки на основании поданного заявления.

Участки для голосования создаются решениями соответствующих акимов, их границы публикуются в средствах массовой информации. Узнать свой участок и проверить свое включение в список Вы можете, обратившись в местный исполнительный орган. В случае отсутствия в списке, Вы вправе подать соответствующее заявление в акимат.

С 20 мая 2022 года на своем участке Вам будет предоставлена возможность проверить данные о себе в списке граждан, имеющих право участвовать в республиканском референдуме. При необходимости внесения каких-либо изменений, Вы сразу сможете обратиться с заявлением в участковую комиссию референдума.

Призываем всех проявить гражданскую ответственность и реализовать свое право на участие в республиканском референдуме!

Важен голос каждого!

BÄREKELDI

ӘРҚАЙСЫМЫЗДЫҢ НЕГІЗГІ АЗАМАТТЫҚ БОРЫШЫМЫЗ-РЕФЕРЕНДУМҒА ҚАТЫСУ

Елімізде 5 маусымда болатын ең маңызды саяси іс-шара – республикалық референдум өткізуге дайындық жүріп жатыр. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев «2022 жылғы 6 мамырда бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған «Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы заңының жобасында баяндалған Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтыруларды қабылдайсыз ба?» деген сауалды республикалық референдумға шығару туралы қаулыға қол қойды. 27 жылдан кейін екінші рет қолға алынып отырған осынау саяси іс-шараны іске асыруға, түсіндірме жұмыстарын жүргізуге барша қоғам белсенділері белсене кірісіп жатыр.

Осыған орай жуырда Ескелді ауданына ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты, Қазақстанның «Ақ жол» демократиялық партиясының төрағасы Азат Перуашев келді. Жиын аудандық әкімдік ғимаратында бастау алды. Жиынға аудан басшысы Рустам Али, «Ақ жол» ҚДП Алматы облыстық филиалының төрағасы М. Шынасилова, «Ақ жол» ҚДП филиалының төрағасы О. Нұралдинов, «Ақ жол» ҚДП аудандық мәслихат депутаттары Д. Беков және А. Сағынбекұлы, Алматы облыстық филиалы төрағасының орынбасары Е. Егінбаев, аудандық мекеме басшылары, кәсіпкерлер, қоғам белсенділері қатысты.

-Жаңа Қазақстанның қалыптасуына Президент ұсынған оң өзгерістер мен реформаларды іске асыруға үлес қосу – біздің әрқайсымыздың негізгі азаматтық борышымыз. 1995 жылдан бері алғаш өткелі жатқан референдум – Ата заңымыздың үштен бір бөлігін өзгертуі мүмкін. Сәйкесінше, еліміздің біршама маңызды салаларында өзгеріс болады. Конституцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тек Қазақстанда ғана емес, көрші елдерде де орын алды. Бұл қалыпты саяси процесс, өйткені уақыт өте келе қоғамдық-саяси жағдайға қойылатын талаптар өзгеруде,-деді Азат Перуашев.

Кездесу барысында депутат аудандық ауруханаға барды. Пандемия кезінде талмай еңбектенген бірнеше дәрігерге «Жан қиярлы күресі үшін» төсбелгілерімен марапаттады. Келелі кездесудің соңғы нүктесі аудандық спорт кешені болды.

Қазақстанның әрбір азаматы Конституцияға енгізілген өзгерістерге қатысты өз пікірін дербес білдіруге құқылы. Ал референдум нәтижесі халықтың ерік-жігері мен ел болашағын түсінуінің сенімді дәлелі болмақ.

Арай НҰРЖАНҚЫЗЫ

BASTAU

«AMANAT» ПАРТИЯСЫ САЯСИ БАСТАМАНЫ ҚОЛДАУДЫ

Партия Төрағасы Ерлан Қошанов Президенттің биылғы Жолдауында айтылған ауқымды реформа сайлау, партиялық және сот-құқықтық жүйесін, аумақтық-территориялық құрылымы мен мемлекеттік биліктің бөліну принципін түбегейлі өзгертетінін айтты.

Өз кезегінде, «AMANAT» партиясы Конституциялық реформаның маңыздылығын терең түсіне отырып, алдағы референдумды өткізуді толық қолдайды. Осы орайда, Ескелді аудандық партия филиалының штаб мүшелері ағымдағы жылдың 5-маусымда жоспарланған тарихи оқиғалардың бірі Конституцияға өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөніндегі Референдумды түсіндіру жұмыстарын жүргізу мақсатында ауылдық округтер мен шалғай елді мекендерде ақпараттық-түсіндіру жұмыстары мен іс-шараларды ұйымдастырып сайлаушылармен кездесулер өткізуде.

Алғашқы кездесудің бірі «AMANAT» партиясы Алматы облыстық филиалы жанынан құрылған түсіндіру тобының мүшелері Серік Мұқанов және Сауле Құсмолданованың қатысуымен Шымыр ауылындағы М.Маметова атындағы орта мектеп ұжымымен өтті. Аудандық партия филиалының штаб мүшелері Қанат Сатанов «Қазақтелеком» АҚ ұжымымен кездесіп түсіндіру жұмыстарын жүргізсе, Үміт Тортаева және Гүлшат Рамазанова ауыл тұрғындарымен және балабақша қызметкерлерімен кездесу өткізді. Аудандық партия филиалының штаб мүшелері ауданға қарасты барлық ауылдық округте түрлі санаттағы тұрғындармен кездесулер өткізуді жоспарлап отыр. Еліміз түбегейлі өзгерістердің алдында тұрғаны анық. Аса жауапты кезеңде отандастарды осындай саяси оқиғадан тыс қалмай, референдумға қатысуға шақырады!

Назерке ҚОЖАГЕЛДИНОВА
«AMANAT» партиясы
Ескелді аудандық филиалының консультанты

BAIQAU

КІЛ МЫҚТЫДА КІМ МЫҚТЫ?

Жақында Ескелді ауданы бойынша білім бөлімі және аудандық білім саласындағы қызметкерлері кәсіподағының ұйымдастыруымен Қаратал ауылы, Қаратал орта мектебінде аудандық «Үздік сынып жетекші-2022» байқауы өтті. Байқау үш кезеңнен тұрды. Бірінші кезең бойынша қатысушылардан электронды портфолио алдын ала қабылданып, бағаланып, нәтижелері экранда көрсетілді. Екінші кезең бойынша ұстаздар «Мен және менің сыныбым» тақырыбында презентация форматында жұмыстарын ортаға салды. Ал қорытынды кезең бойынша қатысушыларға импровизациялық тапсырмалар берілді. Ұстаздар 3 минут ішінде берілген тақырып бойынша сөйлеу шеберлігін көрсетті.

Жарыс қорытындысына сай орта мектептер арасында Алдабергенов атындағы орта мектебінің ұстазы Р.Алтыбаева бас жүлдені қанжығасына байласа, екінші орын мен үшінші орынды Абай атындағы орта мектептің мұғалімі А.Жұмағалиева мен Жақыпбаев атындағы орта мектептің мұғалімі М.Қайсанова өзара бөлісті. Ал негізгі орта мектептер арасында бірінші орынды Мичурин атындағы негізгі орта мектеп ұстазы Р.Құрманбек еншілесе, екінші орынға Кошевой атындағы негізгі орта мектеп мұғалімі Ж.Төлеубаеваның қоржынына түсті. Ұстаздар арасындағы байқауда Қаблиса жырау атындағы орта мектептің мұғалімі А.Қалиева «Жаңашыл педагог», Уәлиханов атындағы орта мектеп-гимназиясының мұғалімі «Шебер педагог», Балпық би атындағы орта мектептің мұғалімі Г.Ғабдулина «Үздік портфолио», Қаратал орта мектебінің мұғалімі М.Бекбаева «Ізденімпаз сынып жетекшісі», Титов атындағы орта мектептің мұғалімі Г.Ахметова «Креативті педагог» номинацияларын иемденді.

Бас жүлде иегеріне аудандық білім саласындағы қызметкерлерінің кәсіподағы тарапынан «Жаркент-Арасан» шипажайына 5 күнге жолдама, 2-3-орын және номинация иегерлеріне «МультиДом» сауда үйінің ақшалай сертификаттары табысталды.

Ескелді ауданы бойынша білім бөлімі

♦HABARLANDYRU

ЕСКЕЛДІ АУДАНЫ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ НАЗАРЫНА!!!

Ескелді ауданы әкімінің сайтының басты бетінің «Құжаттар» бөлігінде Ескелді ауданының бюджеттік бағдарлама әкімшілерінің 2023-2025 жылдарға арналған жобалау кезеңіне бюджеттік бағдарламаларының жобаларының және азаматтық бюджетерінің сілтемелері жарияланған. Осы жарияланған сілтемелер арқылы кіріп бюджеттік бағдарламаларды ашып, өз пікірлеріңізді жазуға болатынын хабарлаймыз.
Ескелді ауданының әкімінің сайтының сілтемелері:
(https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-eskeldy/documents/details/306477?lang=ru, https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-eskeldy/documents/details/305946?lang=ru .

Ескелді ауданының экономика және қаржы бөлімі ММ

ВНИМАНИЮ ЖИТЕЛЕЙ ЕСКЕЛЬДИНСКОГО РАЙОНА!!!

В главной страницы сайта акима Ескельдинского района в разделе «Документы» опубликованы ссылки на проекты бюджетных программ и гражданского бюджета () на стади планирования администраторов бюджетных программ Ескельдинского района на 2023-2025 годы. Сообщаем, что по данной ссылке вы можете открыть бюджетные программы и написать свои комментарии. Ссылки сайта акима Ескельдинского района https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-eskeldy/documents/details/306477?lang=ru, https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-eskeldy/documents/details/305946?lang=ru .

ГУ «Отдел экономики и финансов Ескельдинского района»

QAZYNA

БАТЫР ЕСІМІН ҰЛЫҚТАДЫ

Ескелді аудандық кітапханасында “Дарабоз батыр, талантты қолбасшы” Қаракерей Қабанбай батырдың 330 жылдығына орай тұлғатану сабағы өтті. Мұндағы мақсат – батыр бабамыздың өмірі мен ел үшін еткен еңбегін ұрпақ санасында қайта жаңғырту. Атаулы сабаққа Н.Алдабергенов атындағы орта мектептің 7-сынып оқушылары мен оқытушылары қатысты.

Қазақтың даңқты қолбасшысы, елді жаудан қорғаған баһадүр Қабанбай батырдың есімі әркезде де халық жадында. Атамекенді жау қолынан тазартып, елдің амандығын ойлаған батыр қашанда құрметке лайық. Батырлығымен тарихта қалған Қабанбай 1692 жылы дүниеге келіп, 1770 жылы өмірден озады. Осы уақыт аралығында халқының амандығы үшін жан аямай жаумен күресіп, халқына қорған бола білген ер азамат. Қабанбай батырдың азан шақырып қойған есімі - Ерасыл.Әкесі мен ағасы жоңғар жауынгерінің қолынан қайтыс болып, батыр он алты жасында ағасын өлтірген жоңғарды өлтіріп, кегін қайтарады. Кейіннен апасы мен жездесінің қолында тәрбиеленіп, ер жетеді. Өзіңе шапқан қабандарды жайратып, содан ел арасында «Қабанбай батыр» атанып кетеді.

Ұлы қолбасшы Қабанбай жеті жасында әкесі Қожағұл, он алты жасында ағасы Есенбай жоңғарлар қолынан қаза табады. Қожағұлдың Есенбай, Есенаман, Ерасыл деген үш ұлы болған. Қабанбай батырдың басқа батырлардан ерекшелігі, ол – ұлтын сүйген ерекше нар тұлға. Ол 18-ғасырдағы қазақ батырларының ішіндегі дарасы. Жасында Нарбала атанған қаһарман тұлға өз өмірінде талай-талай жекпе-жекке түсіп, сол жекпе-жектердің бәрінде жеңіс бермеген жойқын күштің иесі болған, өзі салған соғыстарда өте көп жекпе-жекке шығып, талай қалмақты жер жастандырған нағыз қас батырдың өзі болған, ол жекпе-жек ұрыстарда жеңіліп көрмеген халық қаһарманы, қайратты да таланты батыр. Қаракерей Қабанбай қатыспаған бірде-бір ірі шайқас болмаған. Қабанбай батыр осындай сұрапыл шайқастарға қатынасып, сол айқастарда жекпе-жекке 103 рет шығып, барлығында жеңіске жеткен. Қазақ батырларына бас, ерлік істерге ұйытқы болған ұлы қолбасшы өз кезеңінде атты әскер соғысының мықты стратегі, жекпе-жектің тендесі жоқ шебері болған. Осылайша есімі елге танылған Қабанбай қазақ жерін жаудан азат етуде алпыс жыл ат үстінен түспеген. 1741 жылы Шыңғыстаудағы Шаған шайқасында ақбоз атпен топ жарып, жауды жеңгені үшін «Дарабоз» атанады. Қабанбай батыр кесенесі Ақмола облысының аймағында Нұр-Сұлтан қаласынан оңтүстікке қарай 20 шақырым қашықтықта және Қызылжар ауылының солтүстік-шығысына қарай 4 шақырым қашықтықта орналасқан. Қазақстанның кез келген қаласында Дарабоз батыр Қабанбайдың атымен аталған бірнеше көше бар. Бір Қазақстан аумағында оның 10-нан астам ескерткіші бар. Ал шетелде – Ыстамбұлдағы Бахыркөй ауданының Киікті саябағында еңселі ескерткіш орнатылған.

Шара барысында қатысушылар батыр тұлға жайында ақпаратқа қанығып тарасты.

СОБЛЮДЕНИЕ ПРАВИЛ И ЭКСПЛУАТАЦИИ ЭЛЕКТРА УСТАНОВОК

Причинам пожаров являются в первую очередь нарушение элементарных норм и правил пожарной безопасности и их невыполнение. Неосторожное обращение с огнем является самой распространенной причиной возникновения пожаров.

Не редко неосторожность переходит в небрежность: неосторожное обращение при курении , пользование для освещения свечами, факелами , что особенно опасно для чердачных помещении, коридоров, кладовых и других построек. Пожары могут возникнуть и от костра разожженного в близи строении, чаще всего от искр, которые разносятся ветром.

Не менее распространенной причиной пожаров является нарушение правил пользование электрическими приборами. В основном они происходят по причинам: нарушение правил пользования электрическими приборами, и неисправность этих приборов.

Шалость детей с огнем не менее важный фактор, что приводит те только к пожаром, но не редко заканчивается трагическими последствиями. Ребенок оставшийся дома один, может взять спички, поджечь бумагу, включить розетку электронагревательные приборы, или даже устроить костер. Виноваты в этом конечно сами родители которые оставляют детей одних, не прячут от них спички, не следят за их играми.

Обязанность каждого взрослого пересекать всякие игры с огнем разъяснять детям их опасность. Но если пожар все таки возник то как и чем его потушить?

Вода является универсальным средством для тушения пожара. Но ею не везде можно пользоваться для ликвидации горения. Не надо забывать, что вода является проводником электрического тока. Вода тяжелее многих легко воспламеняющихся и горючих жидкостей. Поэтому тушить эти жидкости водой нельзя для горючих жидкостей, песок является простым доступным средством тушения. Кошма непосредственно предназначается для изоляции очага горения от доступа воздуха. В место кошмы можно пользоваться подручными средствами – тяжелые шерстенными одеялами, старыми вещами.

При возникновении пожара первый заметивший его должен немедленно сообщит в службу «101» и точно указать адрес.

Ербол ТУЛЕНДИНОВ,
Инженер ОЧС
Ескельдинского района

BÄREKELDI

ҰЛТТЫҚ ОЙЫННЫҢ ТАМЫРЫНА ҚАН ЖҮГІРДІ

Ұлттық ойындар – ерте заманнан қалыптасқан дәстүрлі ойын-сауықтардың бір түрі. Оның бастауы тым тереңде, ғасырлар қойнауында жатыр. Осы ойындар негізінде әр халық әртүрлі жаттығулар жасау жолымен дене-шынықтыру ісінің негізін салды. Бұл бертін келе шынайы спорт ойындарының шығуына түрткі болды. Оның адам денсаулығын жақсарта түсуде пайдасы зор екені белгілі. Қазақтың ұлттық ойындары – бабаларымыздан қалған асыл қазына. Сондықтан халықтық мұраны үйренудің әрі күнделікті тұрмысқа пайдаланудың заманымызға сай ұрпақ тәрбиелеуде орасан пайдасы тимек. Ойын әр баланың алдынан өмірдің жарқын сәттерін ашып, жеке қасиеттерімен біте қайнасып, әрі қарай дамуымен ұштасады.

Қазақтың ұлттық ойындары бес түрге бөлінеді. Олар: аңға байланысты, малға байланысты, түрлі заттармен ойналатын, зеректікті, ептілікті және икемділікті қажет ететін, соңғы кезде қалыптасқан ойындар. Олардың негізгілерінің өзі жүзден астам. Солардың бірі де бірегейі асық ату ойыны, бес тас ойыны. Жуырда ғана аудандық спорт кешенінде асық ату мен бес тас ойынынан облыстық чемпионат өтті. Ойын қатысушыларының бойындағы табандылық пен қайсарлықты байқамау мүмкін емес еді. Ойынның негізгі шарты – бір-бірінен асықты көбірек ұту. Бұл ойын мазмұны жағынан ұтыс ойыны тобына жатады. Асық ату ойыны балалардың тез қимылдауын қалайды. Мергендігін арттырады, дәлдікке, есепке үйретеді. Көшпелі қазақ халқының бірнеше ғасырлар бойы қаймағы бұзылмастан жалғасып келе жатқан ұлттық спорт ойындарының бірі – «Бестас» ойыны. Зерттеуші ғалымдардың айтуынша бұл ойын еңбек құралдары ағаш, тас, сүйек болып келетін ғасырларда пайда болған. Жалпы ойынның мазмұнына тоқталып кететін болсақ ойнаушылар ең алдымен, кім-кімнен кейін ойнайтынын өздері анықтайды. Бірінші кезек алған ойыншы бестас ойынының шартын бұзып алғанға дейін ойнайды. Одан кейін екінші кезектегі, ол тоқтаған соң, үшінші кезектегі ойыншы ойнайды. Ойын осылай жалғаса береді. Тастарды қаршып қағып алу кезінде басқа тастарды қозғалтуға болмайды және қақпа тасты түсіріп алмауы керек. Ойыншы ойынның шартын бұзғанға дейін ойнай береді. Тек ойынның шарты бұзылған жағдайда ғана келесі ойыншы кезек алады. Ал келесі кезек келгенде ойнаушылардың қай-қайсысы болсын, ойынды өзінің бұрынғы тоқтаған жерінен жалғастырады. Міне жылдамдық пен қырағылықты насихаттайтын бұл ойынның да берері көп. Киелі Ескелді жерінде өткен сайыста үздіктер мен қырағы саңлақтардың көп екеніне көзіміз жетті. Екі күнге созылған чемпионаттың үздіктерін анықтау да оңайға соқпады. Десек те жеңіс бар жерде жеңіліс бар. Бес тас ойыны бойынша 1 орын - Еңбекші қазақ ауданына, 2 орын - Кербұлақ ауданына, 3 орын Балқаш ауданына бұйырды. Асық ату сайысы бойынша жүлделі 1 орынды - Ұйғыр ауданы, 2 орынды - Кербұлақ ауданы, 3 орынды - Қонаев қаласы иемденді. Жалпы командалық есепте 1 орынды - Кербұлақ ауданы, 2 орынды - Ұйғыр ауданы, 3 орынды - Еңбекшіқазақ ауданы алды. Шараны аудандық спорт бөлімі ұйымдастырды.

Арай НҰРЖАНҚЫЗЫ

ÜLGI ◆

АҚЫЛҒА БІРЛІК НЕМЕСЕ ШЫМЫРДАҒЫ ШЫНАЙЫ ТІРЛІК

Мұны айтпауға да болар еді!

Алайда, баба жұрт «Қуанышты айтсаң, көбейеді» демей ме? Қазақтың осындайда даналығынан айналасың. Айналмай ше? Шведтің бе, ағылшынның ба, әйтеуір кәрі құрлықтың бір еліндегі бір компаниясы қазақтың сөзін қуаттапты. IKEA компаниясын білмейтін пенде кем шығар?! Сол құрылым тәжірибе жүргізген ғой. Саудаға негізделген кәсібі бар компания әлеуметтік тәжірибелер жасауға дағдыланған. Бірде әлгі компания екі қауашақтағы гүлді алыпты да, біріне - былапыт сөз, балағат әңгіме айтады да, екіншісін - жапырағы мен тамырын жер мен көкке сыйғызбай мақтайды ғой. Күн өтеді, күн артынан күн зулап, апта өтеді. Құдірет-ай, құлақсыз болса да, әлгі өсімдіктің қолайсыз сөз естігені бойы өспей, қолапайсыздау күйге енеді. Жайлы әңгіменің аясында тұрған гүл жапырағын жайқалта түсіп, көріктеніп сала береді. Екі айдан соң, боқтық естігені мыжырайған күйі қалып, мақтау естігені ажарланып, алып гүлге айналады. Сөз деген құдірет бәріне әсер етеді ғой. Мұндайда қазақ «Жақсы сөз – жарым ырыс» дейді.

Бірді айтып, бірге кетеміз. Айтпауға болатын, бірақ айтылуы тиіс жайттың жайына оралайық... Қала мен аудан орталығының арасында шағын, шағын емес-ау, іргелі ауыл бар. Атауы – Шымыр. Өзі ауданға қарағанмен, тұрмысы мен тынысын облыс орталығына бейімдеген. Олай болар жайы бар. Талдықорғанмен іргелес жатқан соң мұндағы ағайын нәпақасын қаладан да, даладан да тауып жүр. Өйтпеген де ше? Уақыт талабы солай. Сол ауылдағы бір қызықты баяндайын. Елді мекеннің үлкен жолдың бойын іргелей қонған тұсында аялдама бар. Әлгі аялдаманың жанынан өткенде жауыннан кейін бой көтергендей қызылды-жасылды саңырауқұлақтар менмұндалайды. Көздің жауын да алады. Алайда, бұл темір саңырауқұлақтардың орныққанына көп бола қойған жоқ. Әрісі бір ай. Жай тұр ма бұлар деуіңіз де заңды. Бұл ауыл балаларына арналған шағын демалыс орны. Сол маңда суға шомылар шағын бассейін бар. Бассейін деуге келмес, кәдуілгі жерді шұңқырлай қазып, ағын су келер арықты бұрмалап әкеліп, сол шұңқырға су құяр саға салған. Маңайын Қапшағай су тоғаны не Каспий теңізі жағалауындай шағыр құм мен тас төсеп, жүргінші жүретін жол салынған. Кісі отыратын бірнеше орындық, қоқыс жәшігі, әжетхана, душ, тіпті, кәуап пісіретін құрылғы да орналастырылған. Құдды заманауи демалыс орны ма дерсіз?! Шынын да демалыс орны. Тек жекенікі емес, ауылдың меншігі.

Нарықтық заманда ортақ меншік деген құлаққа түрпідей тиді ме? Елім деген ерлер барда оған да құлақ үйреткеніңіз абзал. Мәселе мынада, ауыл жастары жиылып, аға буын қолдау білдіріп, ерте көктемде ауыл балалары үшін жағажайлы бассейін жасайық деп келіседі. Содан үкіметке де, әкімдікке де жүгірмей, жиналып тірлікті бастап кетеді. Бірі – ауласынан темір-терсек әкелсе, бірі – ағаш жеткізеді. Жиылып ақша жинап, қажетті жабдық алады. Әйтеуір, болашақ үшін қам қылады. Өйткені олар «Балам-болашағым» деген жұрттың ұрпағы ғой. Бүгінде заманауи демалыс орны даяр тұр. Тек су келсе, ауыл балалары шаттанғалы тұр.

Ауылдағы шағын демалыс айлағын салуға себепші болып жүрген жанмен дидарласып қалдық. Кездейсоқ. Шағын табиғи бассейіннің жанынан өтіп бара жатып тілдестік. Содан жөн сұраймыз ғой. Мереке Жабығұловтың айтуынша, мұндай игілікті тірлікке жыл басында болған «Қаңтар оқиғасы» сеп болған.

- Еліміздің тәуелсіздігіне үлкен қауіп төндірген оқиға шынын да ойландырып тастады. Елдігімізді асқақтатар бірлік екен. Хәкім Абай ел болу үшін «бірлік керек, бірлік болғанда ақылға бірлік» дейді ғой. Содан ауылдың азаматтары ақылдаса келе, туған, өскен ауылымызды өркендетуде бел будық. Біз жанбасақ лапылдап, кім жанады? Ауылдағы ел ағалары бас болып, біз жастар қостап, тірлік етуді жөн көрдік. Міне, соның бастамасы. Әуелде бұл маң лай мен қоқысқа толы шұңқыр болып жататын. Кейде жағымсыз иісі мүңкитін. Содан осы маңды ауыл балалары демалатын, суға шомылатын, ауыл жастары серуендейтін шағын демалыс орнына айналдыруды жөн көрдік. Кімге ауыз ашып отырамыз? Ауыл – біздікі! Оны көркейту біздің енші. Содан ауыл азаматтары бірігіп, бастаманы қолға алдық. Бүгінде әлгі қолайсыз болып келген орынның сәні кіріп, шағын демалыс айлағына айналды. Алдағы уақытта ауыл үшін игі тірлігімізді жандандыра бермекпіз, - деді М.Жабығұлов.

Ойды ой қозғайды. Мына заманға теңеу көп. «Өз күніңді өзің көр» деген саясаттың салдары болар, әркім өз «менменін» азықтандырып әлек. Содан шықса керек бәзбіреулер «менмен заман» дейді. Оған қоса «Біреу біреу үшін өмір» сүрмейді деген де ұран шықты. Ұран емес-ау, жалған желеу. Содан болса керек, қоғам үшін қарекет етуден, қорадағым мен қалтамдағы аман болсын деген күйге жеттік. Шын ғой! Осы орайда ұлт ұстазы Ахаңның, Ахмет Байтұрсынұлының «Жұрт ісіне жаны ашып, жұрт намысына қаны қызатын қазақта адамдар аз болады... ұлт намысы деген сөз қазақтың көбіне түсініксіз нәрсе. Отбасына келерлік бәле болмаса, жұрт басына бәлені ойлап, уайымдамайды. Қуанышы, қайғысы отбасынан аспайды», - дейді. 100 жыл бұрын жазылған жай әлі қыннан суырылған қанжардай әлі өткір. Тағы да рас. Шыны керек, Ескелді ауданында талай кәсіпкер бар. Жерден де, елден де нәпақасын тауып отыр. Миллиондап, тіпті, миллиардтап. Бірақ, аудан үшін, ел үшін бір пайдам тисін деп бұта сындыратыны саусақпен санарлық. Бәрі дей алмаспыз. Дені. Олардың ойы әуелі бас пайда. Оны көз көріп жүр. Ауданның атқамінерлері итермелемесе, сұрау салмаса, өз еркімен мыңқ етіп қозғала қоймайды. Бір дүние дұрыс болмаса, «әкімдігіңе бар болайын» деп күңк етеді де, өз қамының күйін күйттейді. Шын сөз бұл. Әйтпесе, өз атынан мешіт не мейрамхана, дүкен, асхана ашу кез келгеннің қолынан келеді де, саялы баққа қамқорлық жасау, балалар ойын алаңын салу, демалыс алаңқайын ашу сынды қоғам игілігі үшін болар тірліктерге ешкім бара қоймайды. Өйткені қоғамдағы қорадағыдай табыс әкелмейді. Табыс әкелмеген тірлікке кім бас ауыртсын? Ал басы ауырмайтындарға Шымыр жастарының, азаматтарының тірлігі үлгі!

Осылайша, шағын ауылдың азаматтары бірлікпен тірлік етуде. Сенбейсіз бе? Сенбесеңіз, Шымырға барыңыз, жанашыр жандардың жүйелі жұмысын көріңіз!

М.МАҚСЫМ

◆ ŞYRAĞDAN ◆

ҚАБІЛЕТ ПЕН ҚАРЫМДЫ ШЫҢДАҒАН ЖИЫН

Мамыр айының басында Балпық би атындағы орта мектепте Ескелді ауданының білім беруді дамыту оқу-әдістемелік орталығының ұйымдастыруымен география пәнінің мұғалімдерімен «География сабағындағы статистикалық мәліметтермен жұмыс істеу әдістері» тақырыбында семинар өтті. Аталған шараға аудан көлемінен 20-дан астам мұғалім қатысты.

Семинарды Балпық би атындағы орта мектебінің психологі Жұлдыз Касенова «Хорошее настроение - залог здоровья!» тақырыбындағы тренингпен бастады.

Іс-шара барысында Балпық би атындағы орта мектебінің мұғалімі Дариға Байтұрғанова «Работа со статистическими источниками информации на уроках географии», Қаратал орта мектебінің мұғалімі Әсия Оразбаева «География сабағында статистикалық мәліметтермен жұмыс істеу әдістері», Н.Алдабергенов атындағы орта мектебінің мұғалімі Анжелика Нестеренко «Барьеры и трудности с которыми сталкиваются учителя и ученики во время проведения СОЧ за четверть по предмету география», Мичурин негізгі орта мектебінің мұғалімі Сәуле Ахметова «География сабағында әдіс-тәсілдердің тиімділігі», Қаблиса жырау атындағы орта мектебінің мұғалімі Маржан Алпарова «География пәнінен геграфиялық есептерді шығаруда сандық білім ресурстарын қолдану», М.Маметова атындағы орта мектебінің мұғалімі Назым Әлиева «География пәнінен электронды ресурстарды пайдалану негізінде білім алушылардың функционалды сауаттылықтарын дамыту әдістері» тақырыптарында баяндамалар жасады. Сонымен қатар аудан әдіскері М.Бодауовтың ұйымдастыруымен «Мектеп бітіруші сыныптардың қорытынды аттестатталуы» туралы түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

ЖАС ТЕХНОКРАТТАР ЖАРАДЫ

Жуырда «Алматы Облыстық Білім Беру Саласындағы Ғылыми-Тәжірибелік Ақпараттық Технологиялар Орталығының» Ескелді ауданы бойынша әдіскері Тамерлан Тұрсынқанның ұйымдастыруымен информатика пәнінің мұғалімдері және 13-17 жас аралығындағы оқушылар арасында «Үздік виртуалды жоба» байқауы өтті.

Мұндағы мақсат - қатысушылардың бойында жаратылыстану-ғылыми және инженерлі--техникалық ойды дамыту, виртуалды жобалаудың барлық ұстазға және оқушыға қолжетімділігін көрсету.

Байқауға Ш.Уәлиханов атындағы орта мектеп-гимназиясы, Титов атындағы орта мектеп, Н.Алдабергенов атындағы орта мектеп, Қарабұлақ орта мектебі, Қаратал орта мектебі мен Ж.Жақыпбаев атындағы орта мектептің мұғалімдері мен оқушылары қатысты.

Жарыс қорытындысына сай мұғалімдер арасында М.Базарбаев «Үздік жоба», Е.Бекқали «Инновациялық жоба», К.Михов «Жақсы бастама», Ә.Құдайбергенов «Ерекше жоба» Е.Ақиқат «Үздік композиция», Н.Дәуленбекова «Үздік презентация» номинацияларын иеленді. Оқушылар арасында Е.Зейнолла, Е.Ешнасыр «Үздік жоба», А.Сержанұлы «Инновациялық жоба», Ж.Амангелдіұлы «Жақсы бастама», В.Найденов «Ерекше жоба» Ж.Жеңіс «Үздік композиция», Н.Хан «Үздік презентация» аталымдарын қоржынға салды.

ЖАС ЖЕҢІМПАЗ

Жуырда тағы бір жерлесіміз жеңіс тұғырынан көрінді. Бұл жолы аудан абыройын Бақтыбай Жолбарысұлы атындағы орта мектептің оқушысы Зере Кеңесқызы асқақтатты. Ол Өскемен қаласында өткен Қанипа Бітібаева атындағы қазақ тілі мен әдебиет пәнінен республикалық олимпиадасында оза шауып, ІІІ дәрежелі дипломды қоржынға салды.

ЖАС ТАБИҒАТШЫЛАР ЖАРАДЫ

Облыстық «Табиғатты аяла» атты экологиялық форумға Ескелді ауданының мектеп оқушылары қатысып, жүлделі орындарға ие болды. Жеңімпаздар сапындағы Алдабергенов атындағы орта мектебінің оқушысы Арина Ким 2-орын, Абай атындағы орта мектебінің оқушысы Ақерке Ырысалiқызы 3-орынды иеленді.

БІЛІМ ОРДАЛАРЫ АҒАШ ОТЫРҒЫЗДЫ

«Атадан мал қалғанша, тал қалсын» деген ұлағатты сөз бар қазақта. Осы бабалар ұлағатын ескеріп, жуырда ауданға қарасты барлық мектеп ұжымы Балалар жылына орай ағаш егу акциясын өткізді. Акцияға мектеп ұжымы мен оқушылар белсене қатысты. Іс-шара кезінде мектептерде 287 қарағай және 70 шырша ағашы отырғызылды. Мұндай акция дәстүрге айналып, жыл сайын білім шаңырақтары ағаш отыруға белсене қатысып келеді.

Ескелді ауданы бойынша білім бөлімі

TIN ◆

ОҚУШЫЛАР КІМ БОЛАРЫН ТАРАЗЫЛАДЫ

Жуырда Ескелді аудандық кітапханасында «Мамандығым - болашағымның кепілі» атты коучинг сабақ өтті. Сабаққа Алдабергенов орта мектебінің 9-сынып оқушылары қатысты. Осы сыныптың жетекшісі Раиса Алтыбаева Серикбаевна көрермен болды. Аталмыш сабақтың мақсаты - болашақ ұрпаққа мамандық таңдау барысында жол көрсету және ол үшін білім нәрімен сусындау керек екенін түсіндіру.

Шара барысында ұйымдастырушылар сабақ тақырыбына сай слайд, кітаптар қолданды. Оқушылар коучинг сабақ барысында болашақ мамандық туралы шығарма жазып, оның қоғамға қажеттілігі жайында баяндады.

Өз ісінің нағыз маманы атану екінің бірінің еншісіне бұйырмаған. Ол үшін ең алдымен мамандығыңызға деген махаббат керек. Мамандыққа деген махаббат пен карьерист болу екеуі

біздіңше екі бөлек нәрсе. Махаббатпен істелген жұмыс қана нәтиже бермек. Екінші сөзбен айтқанда, мамандығыңыз сіздің сүйікті ісіңізге айналуы қажет. Бұл жағдайда адам жұмысқа ерекше құлшыныспен кірісіп, жұмысынан ләззат алады.

Ұнайтын мамандықты таңдау және өмір бойы өзіңізді қамтамасыз ету үшін алдымен адам өзін танып, мұқият зерттеу қажет. Ең алдымен қызығушылығыңызды, бейімділігіңізді, мінез сипаты мен физикалық мүмкіндіктеріңізді жақсы түсіне алу керек. Негізгі қасиеттеріңіз бен байқалмайтын қасиеттеріңізді анықтау қажет. Ары қарай өзіңізге сәйкес келетін мамандықтарды таңдау кедергі туындамайды. Осыдан кейін ғана оқу орнын таңдау қажет.

Меруерт БЕКМЫРЗА,
Ескелді аудандық кітапханасының библиографы

BÄREKELDI ◆

ЕЛОРДАДАН АҚЖОЛТАЙ

Мамыр айының басында Нұр Сұлтан қаласында XV Халықаралық балалар шығармашылығынан фестиваль-байқау өтті. Айтулы өнер додасына Ескелді ауданынан «АЙАНА» өнер және спорт мектебінің оқушылары би номинациясы бойынша топтық билермен үлкен сахнада өнер көрсетіп, ауданымыздың мерейін асқақтатып қайтты. Атаулы фестивалдің шымылдығын «АЙАНА» би ансамблі түрді.

Бас жүлдемен «АЙАНА» би ансамблінің кіші және жоғары тобы, «АлиНаз» би ансамблінің бүлдіршін тобы, «Ұлытау» би ансамблінің аралас тобы, 1-дәрежелі Диплом лауреаттары «АЙАНА» би ансамблінің орта және бүлдіршін тобы, «АлиНаз» би ансамблінің жоғары тобы, 2-дәрежелі Дипломмен «АлиНаз» би ансамблінің аралас тобы жүлделі орындармен марапатталып қайтты. Атаулы бишілерді хореограф мамандар Жанар Бешен мен Айнұр Баймухамбетовалар даярлаған еді.

А.КӨМЕКОВА,
аудандық мәдениет үйінің әдіскері

ÖZEK

ТІЛСІЗ ЖАУДЫҢ БАСТЫ СЕБЕБІ – ҚАРАУСЫЗ БАЛА

Балалардың отпен ойнауы көбінесе өрттің себебі болады. Тәжірибе көрсеткендей, мұндай өрттер балалардың отпен абай болу дағдыларының жоқтығынан, ересектер тарапынан олардың мінез-құлқын бақылаудың жеткіліксіздігінен, ал кейбір жағдайларда ата-аналардың өз балаларының бос уақытын ұйымдастыра алмауынан болады.

Үш жастан жеті жасқа дейінгі балалар өз ойындарында ересектердің әрекеттерін жиі қайталайды, олардың жұмысына еліктейді. Тәуелсіздікке деген ұмтылыс әсіресе балалар жалғыз қалған кезде көрінеді. Үйде жалғыз қалған бала сіріңкемен немесе оттықпен ойнауды шешпейтініне, қағазды өртегісі келмейтініне, орманда көрген отты реттемейтініне сенімді болуға болмайды.

Құрметті ата-аналар, балалардың отпен ойнауы өте өткір. Басты міндет – мүмкін болатын қайғылы жағдайдың алдын алу, жақын болу және тіпті бір қадам алда болу екенін есте сақтау өте маңызды. Біздің күш-жігеріміз балалармен күнделікті профилактикалық жұмыстарға бағытталуы керек, егер ол жойылмаса, онда балалардың қатысуымен болатын өрттер мен басқа да оқиғалардың санын барынша азайту, жарақат пен жазатайым оқиғаларды болдырмау керек. Өйткені, ең алдымен, ересектер балалардың әрекеттері мен өз әрекеттері үшін жауап береді.

Балаларға жаман мысал көрсетпеңіз. Сіріңкелерді балалардың қолы жетпейтін жерлерде сақтаңыз. Ешқандай жағдайда үйде ақаулы немесе үйде жасалған электр құралдарын ұстауға болмайды. Қауіпсіздік талаптарына сәйкестік сертификаты бар, аспапты электр қорек көзінен автоматты түрде ажырататын құрылғысы бар жарамды аспаптарды ғана пайдалануға болады.

Есіңізде болсын, кішкене абайсыздық үлкен қайғыға әкелуі мүмкін. Қайғылы жағдайлар балалардың өртте қаза болуының басты себебі олардың қиын жағдайда әрекет ете алмауында екендігін айқын көрсетеді. Өрт кезінде балаларда подсознание инстинкті іске қосылады: бала жасырынуға тырысады, қиялдан пана іздейміз - төсек астында, үстелдің астында. Онда оның қиындықтары бар. Сондықтан баланы өрт кезіндегі іс-әрекеттерге үйретуді ұмытпаңыз.

Егер сіз балалардың өз бетінше от жағатынын, сіріңкемен және оттықпен, жанғыш сұйықтықтармен ойнайтынын көрсеңіз, немқұрайлы қарамаңыз, оларды тоқтатыңыз!

Өмір балалар арасында балалардың отпен ойнауынан болатын өрттердің алдын алуға бағытталған түсіндіру жұмыстары жүргізіліп жатқан жерлерде өрттің туындау қаупі барынша азайтылатынын көрсетті.

Ескелді ауданының ТЖБ

TYNYS

ПРОАКТИВТІ ФОРМАТТА ТӨЛЕУ БОЙЫНША ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТЕДІ

2022 жылдың 1-наурызындағы жағдай бойынша БЖЗҚ ақпараттық жүйесінде зейнет жасына толған және зейнетақы жинақтары бар, бірақ төлем алуға өтініш білдірмеген 175 мыңнан астам салымшы (алушы) бар.

БЖЗҚ мен «Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы арасында жүргізілген салыстырып тексеру нәтижелері бойынша, осы санаттағы салымшылардың (алушылардың) бір бөлігі жасына байланысты зейнетақы төлемдерін бюджет қаражаты есебінен алады, әрі мобильдік азаматтар базасында олардың телефон нөмірі тіркелген.

Осыған байланысты, зейнет жасына жеткен, бірақ зейнетақы жинақтарын төлеу үшін Қорға өтініш жасамаған салымшылар (алушылар) бойынша ***2022 жылдың 27-сәуірінен бастап*** Мемлекеттік корпорация БЖЗҚ-дан зейнетақы төлемдерін тағайындау үшін мобильді азаматтар базасында тіркелген салымшының (алушының) телефон нөміріне sms-хабарлама жіберу арқылы проактивті форматтағы жұмысын бастайды.

Зейнетақы төлемдерінің кестесіне сәйкес Мемлекеттік корпорациядан төленетін жасына байланысты және мемлекеттік базалық зейнетақы төлемін БЖЗҚ-дан алу үшін салымшы (алушы) зейнетақы тағайындау кезінде Мемлекеттік корпорацияға бұрын ұсынылған салымшылардың (алушылардың) банк шоттарына қазақ немесе орыс тілдерінде жауап хабарлама жіберуі қажет.

Назар аударамыз:

проактивті қызметті алу кезінде БЖЗҚ және (немесе) ХҚКО жүгіну және құжаттарды тапсыру талап етілмейді;

БЖЗҚ-дан төленетін зейнетақы төлемдерінің мөлшері мен мерзімі салымшының (алушының) ЖЗШ-дағы зейнетақы жинақтарының қалдығына байланысты.

Егер БЖЗҚ-дан зейнетақы төлемдерін алуға проактивті қызмет көрсетілу күніне зейнетақы жинақтарының сомасы республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі зейнетақының 12 еселенген мөлшерінен аспаса ***(2022 жылы 555 624,00 теңге),*** бұл сома жеке табыс салығын ұстап қалу ескеріле отырып, бір рет төленетін болады.

ПОЖАРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ НА ТРАНСПОРТЕ

Возгорание на любом виде транспорта может возникнуть неожиданно и привести к плачевным последствиям. Что становится частыми причинами пожара? В процессе обязательного технического осмотра транспортного средства контролируется состояние автомобиля, но не осуществляется проверка электрооборудования и топливной системы. Тем не менее, основными причинами пожара на автотранспорте являются: короткое замыкание электропроводки/электроагрегатов двигателя, неосторожное обращение с огнем (подогрев двигателя паяльной лампой, курение, утепление двигательной отсека кошмой), обрыв или неисправность топливопровода. Чаще всего это происходит от несоблюдения основных требований пожарной безопасности при эксплуатации автотранспорта.

О чем следует помнить автовладельцам:

каждое транспортное средство должно быть укомплектовано исправным огнетушителем объемом не менее 2-х литров. При этом необходимо знать устройство огнетушителя и уметь им пользоваться;

узлы и механизмы автотранспорта содержать в исправном состоянии;

не допускать подзарядку аккумуляторов непосредственно на транспортных средствах.

Если ваш автомобиль загорелся во время движения, соблюдайте следующие правила поведения в автомобиле при пожаре:

Остановите автомобиль.

Выключите двигатель.

Освободите замок капота, но не открывайте капот.

Выведите всех пассажиров.

Позвоните в противопожарную службу по номеру телефона «101», или в службу спасения «112».

Если не опасно, попытайтесь воспользоваться имеющимся в машине огнетушителем.

Не применяйте воду при тушении пожара в моторном отсеке, так как это может вызвать короткое замыкание электропроводки и распространение горящего бензина и увеличение площади горения.

Уважаемые автовладельцы, помните пожар легче предупредить, чем потушить!

А.НАЙЗАБЕКОВ,
начальник ОЧС Ескельдинского района

QŪLAQTANDYRU

ҚҰРМЕТТІ БОЛАШАҚ БІРІНШІ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ АТА-АНАЛАРЫ!

1 сыныпқа құжаттарды қабылдау 1 сәуір мен 1 тамыз аралығында өтеді.

1 сыныпқа 6 жастағы балалар қабылданады. Сонымен қатар, 31 желтоқсанға дейін алты жасқа толған балалар да бірінші сыныпқа бара алады.

Азаматтарға ыңғайлы болуы үшін қызмет толықтай автоматтандырылған және eGOV.kz порталы арқылы көрсетіледі.

Қандай құжаттар қажет?

- Ата-ананың өтініші (электронды түрде қалыптасады)
- Туу туралы куәлік (электронды түрде қалыптасады)
- Баланың денсаулық паспорты (026/у-3 нысаны)
- Егу паспорты (065/у нысаны)
- Баланың суреті (3*4 өлшемді)

Ескелді ауданы бойынша білім бөлімі

ДОРОГИЕ РОДИТЕЛИ БУДУЩИХ ПЕРВОКЛАССНИКОВ!

Прием документов в 1 класс проходит с 1 апреля по 1 августа.

Для удобства граждан услуга полностью автоматизирована и оказывается через портал eGOV.kz.

Какие необходимы документы?

- Заявление родителя (формируется электронно)
- Свидетельство о рождении (формируется электронно)
- Паспорт здоровья ребенка (форма 026/у-3)
- Прививочный паспорт (форма 065/у)
- Фото ребенка (размером 3*4)

Отдел образования по Ескельдинскому району

MAÑYZ

ӨРТТІҢ АЛДЫН АЛУ

Қазіргі кезде өрттің қайғылы жағдайларға әкеп соғатынын әрбір азамат білуі керек. Ол үшін өрт болған жағдайларда бірінші кезекте 101 телефоны арқылы өрт сөндіру бөлiміне хабарлау керек. Өрттің қай жерде жанып жатқанын, мекенжайын толық хабарлау керек. Осыдан кейін адамдарға құтқару бірінші кезектегі жұмыс және жедел қолдағы бар мүмкіндікпен өртті өшіруге кірісу керек.

Мысалы шелекпен су тасу, құм себу тағы басқадай шаралар жасалынады. Егер өрт үй жануарлары қамалған қорада болса, ең алдымен қорадағы малды шығаруға әрекет жасау керек.

Содан кейін өртті сөндіруге кіріскен абзал. Көбінесе азаматтар өрт сөндіру бөліміне кештетіп хабар береді, немесе өрт жайлы хабарлаған кезде мекенжайларын толық айтпай телефон тұтқасын тастай салады. Осының барлығы өрт сөндіру бөлімінің жұмыстарын күрделендіре түседі. Егер хабар дер кезінде түспесе өрттің арты үлкен апатқа, адам шығынына да әкеп соғады. Өртті болдырмаудың басты себебі әрбір азаматтың өрт қауіпсіздік ережелерін қатаң есте ұстауы болып отыр.

Ербол ТУЛЕНДИНОВ,
аудандық ТЖБ инженері

ILKIM

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚПЕН ҚАРСЫ КҮРЕС

Тарих беттерін парақтасақ, сыбайлас жемқорлық атты қоғамның қауіпті індеті – заманмен бірге өсіп-өркендеп, небір тегеурінді қарсылықтарға төтеп беріп, қайда мол қаражат, пайда болса, сол жерге тамыр жайып, бүгінге дейін жойылмай жетті. Басқа дамушы елдер сияқты жас мемлекетімізді де жегі құрттай бұл кесел айналып өткен жоқ.

Атаулы індетке қарсы күрес – тоқтаусыз һәм үздіксіз процесс. Сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін жауаптылық нормаларының қолданылмауы, абсолютті көрсеткіш болып табылмайды. Оған қарсы күрестің болмауы сыбайлас жемқорлықтың өзінің болмауымен бірдей. Сыбайлас жемқорлықтың тамырына үңілгенде бұл мәселеден шығудың жолы жоқ деген сезім тумауы керек.

«Ең бастысы — әрбір мемлекеттік құрылыстың жанындағы істі, лауазымды тұлғалар пайдаға баптайтындай етіп қою керек». Бұл пікірді антикалық дана Аристотель айтқан. Ол уақыттан бері екі мың жарымдай жыл өтті, бірақ ең зұлым әлеуметтік жауыздық - сыбайлас жемқорлықты құрту адамзаттың әлі де қолынан келмеді.

Соңғы уақытта Қазақстанда сыбайлас жемқорлықтың «тамырын» шабуға бағытталған жұмыстар атқарылып жатыр. Мемлекеттік қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін орындаудағы жауапкершіліктерін арттыру шаралары қолданылуда. Бірақ, қоғам мен мемлекеттің мүмкіндіктерін біріктіретін, сыбайлас жемқорлық қылмыстарды ескертетін жаңа тұжырымдық үлгіні дайындауда талдаулық, ұйымдастырушылық және насихаттау жұмыстарын қолға алу қажет.

Сыбайлас жемқорлық – лауазымды тұлғалардың жеке басының пайдасы үшін билік құзіретін асыра пайдалануын білдіретін термин. Бұл термин бюрократтық аппаратқа және саяси элитаға қатысты жиі қолданылады.

Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа орын жоқ. Қоғамның барлық күш-жігерін біріктіріп, осы дерттің одан әрі ушығуы үшін оны тоқтатудың барлық амалдарын қолдану арқылы ғана бұл құбылысқа тиімді түрде қарсы тұруға болады.

Кез келген уақытта, кез келген қоғамда және мемлекетте сыбайлас жемқорлық әрекеттері және ол әрекеттермен күрес болған. Қазіргі қазақ қоғамындағы өзекті тақырыптардың бірі – сыбайлас жемқорлықпен күрес.

Елдің дамуы мен әлеуметтік-экономикалық ілгерілеу жолындағы маңызды қадамдардың бірі – сыбайлас жемқорлықты жеңу. Бұл проблемаға бүкіл әлемде үлкен көңіл бөлінетіні кездейсоқ емес. Ескелді аудандық қазынашылық басқармасы осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты ұстанады және жұмыс барысында басшылыққа алады.

А.БАШАБАЕВА,
Ескелді аудандық қазынашылық басқармасының басшысы

SIFRLYQAZAQSTAN

EGOV.KZ ПОРТАЛЫНДАҒЫ ЖАҢА МҮМКІНДІК

Қазақстан Республикасының аумағына бұрын тұрған және қайта келген этникалық қазақтар eGov.kz порталында қандас мәртебесін алуға немесе оны ұзартуға өтінім бере алады.

Енді eGov.kz порталында пайдаланушы өзіне, сондай-ақ отбасының барлық мүшелеріне аталған қызметке онлайн тапсырыс бере алады. Қызмет жеке тұлғаларға тегін көрсетіледі.

Пайдаланушыларға қойылатын міндетті талаптар - ЖСН және ЭЦҚ болуы.

Бұл жаңартулар ҚР Президентінің бюрократиясыздандыру туралы Жарлығы аясында жүзеге асырылды. Жарлығы негізгі мәні - цифрлық трансформация және мемлекеттік басқарудың барлық салаларының жүйелі реинжинирингі.

- «Біз мемлекеттік қызметтерді онлайн форматқа көшіру бойынша белсенді жұмыс жүргізіп жатырмыз. Бұрын аталған қызмет ХҚКО мен жергілікті атқарушы органдар арқылы оффлайн түрінде көрсетілгенін атап өткім келеді. Енді ХҚКО бармай ақ, қызметті eGov.kz электрондық үкімет порталы арқылы онлайн алуға болады. Бұл қызметтің азаматтар үшін маңыздылығын түсіне отырып, біз қызметті алу процесін жеңілдеттік»,- деп атап өтті «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ Басқарма төрағасы Ростислав Коняшкин.

Қызметті қолдану үшін пайдаланушы «Электрондық үкімет» (eGov.kz) порталында қажетті қызмет түрін таңдайды: қандас мәртебесін беру немесе ұзарту. Таңдалған қызмет түріне сәйкес пайдаланушы мәртебесін алу үшін ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі ақпараттық жүйесі арқылы тексеру жүзеге асырылатын болады.

Барлық міндетті жолдарды толтырып, сұратылған құжаттарды қоса тіркеу қажет (файлдар pdf немесе jpg форматында).

Сондай-ақ, өтінім берген кезде пайдаланушы қандас мәртебесін беру немесе

ұзарту қажет отбасы мүшелері бойынша мәліметтерді толтыра алады. Отбасы мүшелерінің санына шектеу жоқ. Бұдан әрі қол қоюдың қолжетімді әдістерінің бірімен өтінімге қол қою қажет.

Қызмет көрсету нәтижесі - қандас куәлігі, жергілікті атқарушы органның қандас мәртебесін ұзарту туралы шешімі не электрондық құжат нысанында пайдаланушының «жеке кабинетіне» жіберілген мемлекеттік қызмет көрсетуден дәлелді бас тарту болып табылады. Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі - 4 жұмыс күні ішінде.

Сондай-ақ, қызмет көрсету қорытындысы бойынша қандас куәлігі egov.kz порталының «Цифрлық құжаттар» бөлімінде және Egov Mobile қосымшасында пайда болады.

Қызмет сондай-ақ Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының, аудандардың және облыстық маңызы бар қалалардың ХҚКО-ның және жергілікті атқарушы органдарында көрсетіледі.

Мемлекеттік қызметтерді eGov.kz-тен онлайн алу ҚР цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің, «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ мен ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің бірлескен жұмысының арқасында мүмкін болды.

«Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ
Қоғаммен байланыс басқармасы

NYSANA

ШЫЛЫМ ТАРТҚАНЫҢ – ДЕНСАУЛЫҚТЫ ҚҰРТҚАНЫҢ

Салауатты өмір – жақсы күндердің кепілі. Салауатты өмірге құштарлық жас күннен бастау алады. Өскен орта, әке-шеше тәрбиесі бала ұстанымына әсер етпей қоймайды. Осы тұрғыдан алғанда біздің елдегі жасөспірімдердің денсаулық жағдайы қатты алаңдатады.

Бұл жалпы халықтың денсаулық көрсеткішіне әсер етеді. Сонымен қатар қазақстандықтардың өмір сүру ұзақтығына да салқынын тигізбей қоймайды. Темекінің зияны орасан. Жыл сайын дүние жүзінде темекі шегудің салдарынан 4 млн. адам қайтыс болады екен. Темекі шегетін әрбір жетінші адам қан тамырларының (әсіресе аяқтың) қатерлі ауруы – эндартеритпен ауырады.

Адамдар тартатын темекінің түтіні тәнге зиянды және улы заттардың жиынтығы болса, олардың ең қауіптісі – никотин, синиль қышқылы, көмір қышқылы, сірке қышқылы, азот, эфир майы және өкпе рагіне ұшырататын әртүрлі радиоактивті элементтер (бензпирен, полоний, висмут, т.б.). Никотин ең улы. Салмағы 16-20 келі итке бір тамшы, жылқыға 7-8 тамшы никотин берсе, олар бір минуттың ішінде-ақ өліп қалады. Адамды да бір тамшы никотин сеспей қатырады. 1 тамшы никотин 10-12 тал сигаретте болады. Тек темекі тартқанда адам ағзасы никотинді төте қаннан емес, тыныс жолымен қабылдайтындықтан адам бірден уланып өлмейді. Ал осындай улы затты жас бала пайдаланса қалай болады? Оның бүкіл өмірі зиянға ұшырайды ғой. «Темекі тартқан кезде жасөспрімдердің жадысы қатты зақымданады, темекі тарту жаттау жылдамдығын және жады көлемін төмендетеді. Сондай-ақ, қозғалыстағы реакцияны бәсеңдетеді, бұлшықет күші төмендейді, никотиннің әсерінен көз көргіштігі нашарлайды.

Жасөспірімдер темекі тартқан кезде көру қыртысының патологиясы пайда болады. Темекі шегетін жасөспірімдерде көз көру түс сезімталдығының өзгеруіне байланысты бояуы өшкінденіп, сан алуан қабылдауы төмендеуі мүмкін. Бастапқыда оқу кезінде жылдам шаршағыштық байқалады. Сосын көзде шұбарлану мен қосарлану басталып, ақырында, көздің көргіштігі азаяды, темекі түтінен пайда болған жас ағу, қызару және қабақтың ісуі көру жүйкесін созылмалы асқынуға әкеп соғады. Никотин көз торқабығын өзгертіп, нәтижесінде жарыққа сезімталдық төмендейді.

Әсіресе балалар мен жасөспірімдердің сілемейлі көз қабықшасы темекі түтіні өнімдерімен ластануына сезімтал келеді.

Никотин көз ішінің қысымын көтереді.

Жасөспірім жасында темекі тартуды қою глаукома сияқты, қатерлі аурудың алдын алу факторының бірі болып табылады.

Жасөспірімдердің темекі тартуы көпшілігінің қалқаншабез қызметін белсендіреді, нәтижесінде темекі тартатын жасөспірімдердің тамыр соғысы жиілеп, температурасы артады, шөлдеу, ашуланғыштық пайда болады, ұйқысы бұзылады. Ерте бастан темекіге әуестік теріні – безеу, себореямен зақымдайды, бұл тек қалқаншабездің қызметін ғана емес, басқа да эндокриндік жүйенің басқа бездерін де өзгеіске ұшыратады. Темекі шекпейтіндерге қарағанда, темекі шегетін жасөспірімдер тамырының созылғыштығын жоғалту анағұрлым қарқынды келеді».

«Ата-ана өздері темекі тартпай, балаларына үлгі бола білсе, олар жастармен темекінің зияны туралы сөйлесе алар еді. Ата-ана мен отбасы мүшелері балалардың көзінше тым болмаса темекі тартпауы керек.

Әрбір бала өз психикасында ересек болудың бір көрінісі темекі тарту деп ойлайды. Яғни, бала бүкіл нәрсені үлкеннен үйренеді. «Біреуді түземес бұрын, өзіңді түзе» деген данышпан сөзі бекер айтылмаса керек-ті.

Г.КАЛИЯКБЕРОВА
ШЖҚ «Ескелді аудандық ауруханасы»
МКК СӨСҚ кабинетінің валеологы

DÄRIGER MINBERI

РЕПРОДУКТИВТІК ДЕНСАУЛЫҚ

Репродуктивтік денсаулық – өмірдің кез келген сатысында өсімпаздық жүйенің ауру-сырқаттары болмаған жағдайдағы толық физикалық, ақыл-ой және әлеуметтік саулығы. Ал оны сақтау әр адам үшін маңызды! «Репродуктивтік денсаулық» деген түсінікке жыныстық даму, жеке гигиена, жыныстық қатынас жатады.

Жыныстық даму - адам ағзасының генетикалық тұрғыда табиғи өзгеру кезеңі. Ол физикалық қана емес, моральды және эмоциялық тұрғыда да өзгереді. Бұл кезеңде бала есейіп, қарама-қарсы жыныс өкіліне деген қызығушылық туындайды. Жыныстық жетілудің негізгі ерекшелігі жыныстық белгілерінің дамуы болып саналады. Ұл балалардың беттеріне түк шыға бастап, дауысы өзгеріп, дене бітімі шымырлана түседі. Қыз балаларға етеккір келіп, сүт бездері қалыптасады, дене бітімдері толықси бастайды. Бұл процестердің барлығы адам баласының ұрпақ жалғастыруға бағытталған табиғи қажеттілігі. Бұл ұл бала мен қыз балалардың болашақ ата-ана болып қалыптасуының бірінші кезеңі. Осы кезеңде сен өз денсаулығың үшін жауаптысың.

Жыныстық қатынасты бастамас бұрын, оған қаншалықты дайын екеніңді ойланып көр. Жақын адамдарыңның тәжірибесін өз пайдаңа асырып көр. Жыныстық қатынас туралы неғұрлым көп білсең (жүктілік, әртүрлі аурулар, сақтанудың түрлері және т.б.) келешек өмірің де соғұрлым тыныш және қауіпсіз болады.

Репродуктивтік денсаулықты сақтауда жеке гигиенаның маңызы ерекше. Есіңде болсын: жеке гигиенаны сақтасаң — өзіңнің және болашақ ұрпағыңның денсаулығының сау болуына жол ашады.

Ең бастысы, сен өз болашағынды ойлауың керек.

Г.КАЛИЯКБЕРОВА
ШЖҚ «Ескелді аудандық ауруханасы»
МКК «Жастар»
орталығының психологы

ПРОФИЛАКТИКА ОСТРЫХ КИШЕЧНЫХ ИНФЕКЦИЙ!

Острые кишечные инфекции - широко распространенные заболевания человека, такие как дизентерия, брюшной тиф, гастроэнтерит, пищевые токсикоинфекции, вирусный гепатит «А».

Источниками возбудителей кишечных инфекций являются больные люди, бактерионосители, а также животные, выделяющие из кишечника микробы в окружающую среду. Причинами возникновения острых кишечных инфекций могут быть: несоблюдение правил личной и общественной гигиены, нарушение правил хранения и сроков реализации скоропортящихся продуктов. Все кишечные заболевания имеют фекально-оральный механизм передачи, т.е. заразиться можно через пищу, воду, контактно-бытовым путем.

Когда мы употребляем продукты, не задумываясь о том, насколько они свежие, где хранились, едим немытыми руками – мы подвергаем себя серьезной опасности.

Любой человек может заболеть, но особенно подвержены инфекции люди, страдающие хроническими заболеваниями желудочно-кишечного тракта, а также лица, пренебрегающие элементарными правилами гигиены.

Скрытый период при кишечных инфекциях, от момента заражения до появления клинических признаков заболевания, длится от нескольких часов до 5-7 дней. Основные симптомы заболевания кишечными инфекциями: рвота (до 3 раз в сутки и более), диарея (иногда до 10 - 15 раз за день, часто со слизью), повышение температуры до 37 - 38°С, тошнота, слабость, схваткообразные боли в животе, в подложечной или околопупочной области.

Свалки мусора, грязь на улицах, дворах, в оврагах, неочищенные туалеты, выгребные ямы или их отсутствие и сброс неочищенных сточных вод в водоемы, или просто на окружающую территорию увеличивают опасность заражения. Также мухи являются переносчиками кишечных инфекций.

Заболевания опасны быстрым развитием, особенно у детей, нередко приобретают тяжелое течение, которое может закончиться летальным исходом, представляют опасность не только для заболевшего, но и для окружающих его людей, чреваты различными осложнениями.

От кишечной инфекции можно защититься, соблюдая простые профилактические меры:

строго соблюдайте правила личной гигиены, тщательно мойте руки с мылом перед приготовлением пищи, перед едой, после посещения туалета, после прихода с улицы;

откажитесь от приобретения продуктов у случайных лиц или в местах несанкционированной торговли;

приобретая скоропортящиеся пищевые продукты, внимательно изучайте маркировку, обязательно обращая внимание на конечный срок их годности;

не переносите в одной сумке продукты, которые нуждаются в тепловой обработке, и уже готовые к употреблению (мясо и кондитерские изделия, овощи и хлеб и т.д.);

скоропортящиеся продукты храните в холодильнике, соблюдая температурный режим и сроки годности продуктов;

подвергайте продукты достаточной термической обработке;

приготовленную пищу необходимо держать при комнатной температуре не более двух часов;

фрукты, ягоды, овощи тщательно мойте под проточной водой, затем обдавайте кипятком;

контакт насекомых и грызунов с пищевыми продуктами не допустим;

употребление только кипяченой и бутилированной воды.

При возникновении симптомов острой кишечной инфекции (повышение температуры тела, рвота, расстройство стула, боль в животе) необходимо немедленно обратиться за медицинской помощью!

Помните, предупредить заболевание всегда легче, чем вылечить!

Е.СЕЙСЕМБИНОВ,
руководитель
районного УСЭК

ЧТО ТАКОЕ ЭХИНОКОККОЗ И ЧЕМ ОН ОПАСЕН?

Эхинококк - один из самых опасных паразитов. В группе высокого риска - охотники, чабаны, пастухи, работники животноводческих хозяйств, зоопарков, работники меховых мастерских, ветеринарные работники, лица, занятые отловом собак, владельцы собак, сборщики и закупщики грибов, ягод, то есть все лица, имеющие контакт с дикими лисами, домашними собаками и кошками, которые имеют возможность охотиться на диких грызунов, инфицированных эхинококком, а также члены их семей.

Контакт с инфицированными собаками, особенно тесный контакт между детьми и их домашними собаками, может привести к заражению человека. Проглатывание почвы, воды и овощей, не прошедших должную обработку, зараженных инфицированными собачьими экскрементами, также может привести к заболеванию эхинококкозом. Зародыши паразита в огромном количестве выходят во внешнюю среду с выделением собак и сохраняют жизнеспособность в течение нескольких месяцев, а иногда и нескольких лет, попадают в сточные воды. Основной механизм заражения человека – алиментарный, контактно-бытовой. Заражение человека происходит при контакте с шерстью животных - хозяев гельминтов (часто собаки), при сборе ягод и трав, питье воды из загрязненных источников, употребление в пищу овощей и фруктов, загрязненных фекалиями окончательного хозяина (например, собаки).

Заболевание долгое время может иметь скрытое течение, сигналов, являющихся поводом для беспокойства со стороны организма может не быть. Тем временем, в течение нескольких лет, в органах инфицированного человека происходит медленное формирование кист.

В результате роста кист инфицированный эхинококкозом человек начинает ощущать дискомфорт, при расположении в печени появляются боли различной интенсивности в правом подреберье, чувство тяжести, давления, слабость, недомогание, быстрая утомляемость, снижение активности, иногда аллергические реакции, желтуха. Отмечается увеличение печени. При расположении эхинококковой кисты в легком возникают боли в грудной клетке, кашель, одышка. Разрыв кистозной оболочки может привести к развитию аллергической реакции и летальному исходу. Единственный способ лечения - операция. Часто эхинококковые кисты обнаруживают во время проведения профилактического обследования при рентгенологическом или ультразвуковом исследовании.

Профилактика заболевания заключается в предупреждение заражения человека, сельскохозяйственных животных, собак. Основным в профилактике заражения эхинококкозом человека является соблюдение правил личной гигиены, и недопущение попадания в рот яиц паразита как с шерсти собак и объектов окружающей среды, загрязненных фекалиями больных животных, так и при сборе грибов и ягод.

Необходимо ограничивать близкие контакты с собаками детей, тщательное мытье рук после контакта с животными поможет избежать заболевание.

Важными являются ветеринарные мероприятия, направленные на утилизацию мясных отходов зараженных домашних животных (недопущение скармливания их собакам), своевременное выявление больных животных и их лечение, ограничение убоя овец и других сельскохозяйственных животных в домашних условиях.

Е.МАКСИМОВА,
Ведущий специалист
районного УСЭК

ЖҰМЫСҚА ҚАБЫЛДАУ КОНКУРСЫН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ МЕМЛЕКЕТТІК КӘСІПОРЫН ДИРЕКТОР ЛАУАЗЫМЫНА

«Ескелді ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесі Ескелді ауданы әкімдігінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Қарабұлақжылу» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны директорының лауазымына орналасуға жалпы конкурс жариялайды.

Индекс 040500, Ескелді ауданы, Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі, №67, анықтама үшін телефон: 8(72836)3-00-13, электрондық мекен жай zhkhzhi_eskeldi@mail.ru, БСН 130840017495№

Жалпы конкурсқа қатысу үшін мынандай құжаттар тапсырылады:

1) конкурсқа қатысуға өтінімдер;
2) мемлекеттік және орыс тілдеріндегі түйіндеме;
3) еркін нысанда ұсынылған өмірбаян;
4) білімі туралы құжаттардың көшірмелері;
5) еңбек кітапшасының (ол болған кезде) немесе еңбек шартының көшірмесі немесе соңғы жұмыс орнынан еңбек шартын қабылдау және бұзу туралы бұйрықтардан үзінді көшірме;
6) «Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушысының 2010 жылғы 23 қарашадағы №907 бұйрығымен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелді) бекітілген нысан бойынша денсаулық жағдайы туралы анықтама.

Конкурсқа қатысушы өзінің біліміне, жұмыс өтіліне, кәсіби даярлық деңгейіне қатысты қосымша ақпаратты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар беру, ғылыми жарияланымдар туралы құжаттардың көшірмелері, сондай-ақ бұрынғы жұмыс орнының басшылығынан ұсынымдар және т.с.с.) бере алады.

Құжаттарды қабылдау мерзімі:

Құжаттарды қабылдау 2022 жылдың 20 мамырынан басталады (15 күнтізбелік күн).

Әңгімелесу өтетін орны:

Ескелді ауданы Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі, 67, № 7 кабинет.

ФУНКЦИОНАЛДЫҚ МІНДЕТТЕРІ:

1. Ескелді ауданы әкімдігінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Қарабұлақжылу» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорнының жұмысын ұйымдастырып, басшылық жасайды және тікелей жауапты болады;
2. Облыс және аудан әкімінің нормативтік-құқықтық актілері, кәсіпорын құзырына кіретін сұрақтар бойынша жоғары тұрған органдардан түскен бағдарламалар жобалары мен бұйырықтарының тапсырмаларының орындалуын бақылайды;
3. Ескелді ауданы әкімдігінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Қарабұлақжылу» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны сумен қамту және су бұру саласындағы бірінғай саясатты аудан көлемінде жүзеге асырып, жұмысын үйлестіреді;
4. Кәсіпорын қызметкерлерін заңда белгіленген тәртіппен жұмысқа алады және жұмыстан босатады, олардың міндеттерін айқындайды ;
5. Кәсіпорынның жылдық және тоқсандық жоспарларын әзірлейды;
6. Азаматтардың өтініштерін қарап, жауаптарының жобасын әзірлейды;
7. Халықты жылумен қамтамасыз етеді және жылу бойынша сұрақтарды реттейді;
8. Техникалық қауіпсіздікті сақталуды қамтамасыз етеді.

Конкурсқа қатысушыларға қойылатын талаптар: кәсіпорынның жұмысына жалпы бақылау жасау, коммуналдық меншікті дұрыс пайдалануды ұйымдастыру.

Білімі: жоғары білімнің болуы, экономикалық, техникалық, инженерлік, заңгерлік және жаратылыстану ғылымдары.

КӘСІБИ БІЛІКТІЛІГІ:

Қазақстан Республикасының Конституциясы, ҚР «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңың, «ҚР тілдер туралы» Заңың, осы санаттағы нақты лауазымның мамандануына сәйкес қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасы өзге де нормативтік-құқықтық актілерін өзінің функционалдық міндеттерін орындау үшін қажетті көлемде мемлекеттік тілді білуі міндетті.

Еңбек өтілі: мамандығы бойынша экономика саласы кәсіпорнының бейініне сәйкес басшы лауазымдарда кемінде 5 жыл жұмыс өтілінің болуы.

ПРОВЕДЕНИЕ КОНКУРСА НА ЗАНЯТИЕ ДОЛЖНОСТИ РУКОВОДИТЕЛЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Государственное учреждение «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции Ескельдинского района» объявляет общий конкурс на должность директора государственного коммунального предприятия на праве хозяйственного ведения акимата Ескельдинского района «Карабулакжылу»

Государственное учреждение «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции Ескельдинского района», индекс 040500 с.Карабулак ул.Оразбекова 67, телефон для справок: 8(72836) 3-00-13, электронная почта zhkhzhi_eskeldi@mail.ru, БИН 130840017495 объявляет общий конкурс на должность директора государственного коммунального предприятия на праве хозяйственного ведения акимата Ескельдинского района «Карабулакжылу»

Необходимые документы для участия в конкурсе:

1) заявления об участии в конкурсе;
2) резюме на государственном и русском языках;
3) автобиографию, изложенную в произвольной форме;
4) копии документов об образовании;
5) копию трудовой книжки (при ее наличии) или трудового договора, либо выписки из приказов о приеме и прекращении трудового договора с последнего места работы;
6) справку о состоянии здоровья по форме, утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра здравоохранения Республики Казахстан от 23 ноября 2010 года № 907 "Об утверждении форм первичной медицинской документации организаций здравоохранения" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 6697).

Участник конкурса может представить дополнительную информацию, относительно его образования, стажа работы, уровня профессиональной подготовки (копии документов о повышении квалификации, присвоении ученых степеней и званий, научных публикации, а также рекомендации от руководства с предыдущего места работы и т.п.).

СРОК ПРИЕМА ДОКУМЕНТОВ:

Документы должны быть представлены в течение 15 календарных дней с 20 мая 2022г.

Место проведения конкурса:

с.Карабулак ул.Оразбекова 67, №7 кабинет

Функциональные обязанности:

1. Организует, руководит и несет прямую ответственность за работу государственного коммунального предприятия на праве хозяйственного ведения акимата Ескельдинского района «Карабулакжылу»;
2. Контролирует выполнение нормативных правовых актов акима области и акима района, проектов государственного коммунального предприятия на праве хозяйственного ведения акимата Ескельдинского района «Карабулакжылу», приказов, полученных от вышестоящих органов по вопросам, входящим в компетенцию предприятия;
3. Осуществляет единую политику государственного коммунального предприятия на праве хозяйственного ведения акимата Ескельдинского района «Карабулакжылу»;
4. Принимает на работу и увольняет работников предприятия в установленном порядкеи и утверждаент их обязанности;
5. Разрабатывает готовые и квартальные планы предприятия;
6. Рассматривает обращения граждан и составляет проекты ответов;
7. Обеспечивает население теплоснабжением и регулирует проблемы теплоснабжения;
8. Обеспечивает соблюдение информационной безопасности.

Общие квалификационные требования к участникам общего конкурса: общий контроль за деятельностью предприятия, организация надлежащего использования муниципальной собственности.

Образования: наличие высшего образования, экономическое, техническое, инженерное, юридическое и естественные науки.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КВАЛИФИКАЦИЯ:

Конституция РК, Закон РК «О местном государственном управлении и самоуправлении в РК», Закон «О языках в Республике Казахстан» и другие нормативные правовые акты РК, должен знать государственный язык в требуемом объеме для выполнения своих функциональных обязанностей.

Стаж работы: наличие стажа работы по специальности на руководящих должностях в соответствующей профилю предприятия отрасли экономики не менее 5 лет.

Автомобиль көлігімен
жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларына
10-қосымша

НЫСАН

Жолаушылар мен багажды автомобильмен республикаішілік тұрақты тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына арналған конкурсты өткізу туралы хабарландыру

1. Ескелді ауданының әкімінің аппараты 2022 жылғы "20" маусым Қарабұлақ ауылы Оразбекова № 67 мекенжайы бойынша жолаушылар мен багажды автомобильмен ауыларалық тасымалдау маршруттарына қызмет көрсету құқығына арналған конкурсты өткізу туралы хабарлайды.
2. Конкурсқа мынадай маршруттардың пакеттері (маршруттар) шығарылады:
№1 Маршруты
3. Конкурсқа меншік нысанына қарамастан, меншік құқығында немесе өзге де заңды негіздерде автокөлік құралдары бар кез келген жеке және заңды тұлғалар қатысады.
4. Конкурсқа қатысуға тілек білдірушілер қала (облыс, аудан) әкімінің аппаратына конкурстық құжаттардың жиынтығын алуға жазбаша өтінімді Қарабұлақ ауылы Оразбекова № 67 мекенжайы бойынша ұсынуы тиіс.
5. Конкурстық құжаттарды алуға өтінімдерді қабылдаудың және Конкурсқа қатысуға өтінімдерді қабылдаудың соңғы мерзімі: 2022 жылғы "20" ммаусым.
6. 2022 жылғы "30" мамыр конкурстық Комиссия конкурсты өткізу мәселелері жөніндегі конкурс алдындағы конференцияны өткізеді.
7. Анықтама алу үшін телефондар: 8 (72836) 3-00-13.

Конкурсқа қатысушы ретінде тіркелу үшін тиісті лот бойынша Конкурсқа қатысу үшін өтінімді (бұдан әрі – өтінім) Комиссияға конкурстық құжаттамаға қоса берілген конвертке салынған мынадай құжаттарды ұсынады:

1) қатысушы туралы ақпараттың толтырылған бланкісін;
2) өз қызметін заңды тұлғаны құрмай жүзеге асыратын заңды тұлғаны немесе кәсіпкерді мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің көшірмесін немесе анықтаманы;
3) сақтандыру полистерінің немесе автокөлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарының және тасымалдаушының жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарының көшірмелерін;
4) жылжымалы құрамның әрбір бірлігі үшін техникалық паспорттардың және ағымдағы кезеңде жарамды міндетті техникалық тексеруден өту туралы диагностикалық карталардың көшірмелерін. Бұл ретте жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдаудың басқа маршруттарында негізгі ретінде пайдаланылатын жылжымалы құрамды резервтік ретінде, ал резервтікті негізгі ретінде ұсынуға жол беріледі. Жолаушылар мен багажды автомобильмен тұрақты тасымалдаудың басқа маршруттарында негізгі жылжымалы құрам ретінде пайдаланылатын жылжымалы құрамды негізгі ретінде ұсынуға жол берілмейді;
5) жүргізушілер құрамы туралы анықтама (әрбір жүргізуші бойынша еңбек шарттарының және жүргізуші куәліктерінің көшірмелерін қоса);
6) маршруттың барлық ұзақтығына диспетчерлік сүйемелдеудің және телефонның немесе басқа байланыстың болуы, сондай-ақ техникалық себептер бойынша (қалааралық облысаралық маршруттар бойынша) маршрутта олардың қозғалысы тоқтаған жағдайда автобустарды ауыстыру мүмкіндігі туралы анықтаманы;
7) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 30 сәуірдегі № 547 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12221 болып тіркелген) Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережесі талаптарына сәйкес жылжымалы құрамды техникалық жарамды күйде ұстау бойынша қажетті жұмыстар кешенін өткізу мүмкіндігін растайтын құжаттардың көшірмелерін, оның ішінде елді мекенде немесе қала маңындағы аймақта, бірақ конкурс ұйымдастырушысының аумағында орналасқан өнеркәсіптік-техникалық базаға құқық белгілейтін және құқықтық куәландыратын құжаттар, профилактикалық медициналық куәландыруды жүзеге асыруға жоғары немесе орта медициналық білімі туралы дипломның көшірмесін қоса бере отырып, медициналық қызметкермен жасасқан шарттың көшірмелерін;
8) жолаушылар мен багажды маршруттың тоқтау пункттері бойынша, соның ішінде маршруттағы екінші дәрежелі тоқтау пункттері бойынша (қалалық және қала маңындағы маршруттардан басқа) тасымалдауға ұсынылатын тарифтер;
9) барлық тұрақты маршрут бойынша автобустар жүргізушілерінің ауысу уақыты мен орнын көрсетумен (қалааралық облысаралық маршруттар бойынша) жүргізушілердің еңбек және тынығу режимі графигін;
10) толтырылған және қатысушының қолымен және мөрімен (бар болса) расталған, конкурстық құжаттама жиынтығына салынған нысандардың санына тең мөлшердегі конкурстық ұсыныстарды.

Конкурстық ұсыныстар стандартты ақ парақтарда біркелкі, түзетулерсіз және өшірулерсіз ресімделеді.

Құжаттармен қоса берілген өтінім нөмірленеді, тігінделеді және конкурсқа қатысушының қолымен, мөрімен (бар болса) бекітіледі.

Приложение 10
к Правилам перевозок пассажиров
и багажа автомобильным транспортом

ФОРМА

Объявление о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов регулярных внутриреспубликанских автомобильных перевозок пассажиров и багажа.

Аппарат акима города Ескельдинского района объявляет о проведении конкурса на право обслуживания маршрутов внутри поселковых автомобильных перевозок пассажиров и багажа, который состоится 20 мая 2022 года по адресу: с. Карабулак ул. Оразбекова 67.

2. На конкурс выставляются следующие пакеты маршрутов (маршруты):
Маршрут № 1
3. В конкурсе принимают участие любые физические и юридические лица, независимо от формы собственности, владеющие автотранспортными средствами на праве собственности или иных законных основаниях.
4. Желающие принять участие в конкурсе представляют в аппарат акима города Ескельдинского района письменную заявку на получение комплекта конкурсных документов по адресу: с. Карабулак ул. Оразбекова 67.
5. Окончательный срок приема заявок на получение конкурсных документов и приема заявок на участие в Конкурсе: "20" июня 2022 года.
6. "30" мая 2022 года конкурсная Комиссия проводит предконкурсную конференцию по вопросам проведения конкурса.
7. За справками обращаться по телефонам: 8(728363-00-13).

Для регистрации в качестве участника Конкурса необходимо представить в Комиссию заявку на участие в Конкурсе по соответствующему лоту (далее - заявка), с приложением следующих документов, вложенных в прилагаемый к конкурсной документации конверт:

1) заполненный бланк информации об участнике;
2) копию свидетельства или справку о государственной регистрации юридического лица или предпринимателя, осуществляющего свою деятельность без образования юридического лица;
3) копии страховых полисов или договоров обязательного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автотранспортных средств и договоров обязательного страхования гражданско-правовой ответственности перевозчика перед пассажирами;
4) копии технических паспортов и диагностической карты о прохождении обязательного технического осмотра действительных на текущий период на каждую единицу подвижного состава. При этом подвижной состав, задействованный на других маршрутах регулярных автомобильных перевозок пассажиров и багажа в качестве основного, допускается представлять как резервный, а резервный основным. Не допускается представление подвижного состава в качестве основного, который задействован на других регулярных автомобильных маршрутах перевозок пассажиров и багажа как основной подвижной состав;
5) сведения о водительском составе (с приложением копий трудовых договоров и водительских удостоверений по каждому водителю);
6) сведений о наличии диспетчерского сопровождения и телефонной или другой связи на протяжении всего маршрута, а также о наличии возможности замены автобусов в случае прекращения их движения на маршруте по техническим причинам (по междугородным межобластным маршрутам);
7) копии документов, подтверждающих возможность проведения необходимого комплекса работ по поддержанию подвижного состава в технически исправном состоянии в соответствии с требованиями, установленными Правилами технической эксплуатации автотранспортных средств, утвержденных приказом Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 30 апреля 2015 года № 547 (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 12221), в том числе правоустанавливающие и правоудостоверяющие документы на производственно-техническую базу, расположенную на территории организатора конкурса, копии договора с медицинским работником на осуществление профилактического медицинского освидетельствования с приложением копии диплома о высшем или среднем медицинском образовании;
8) предлагаемые тарифы на перевозку пассажиров и багажа по остановочным пунктам маршрута, в том числе и между второстепенными остановочными пунктами на маршруте (кроме городских и пригородных маршрутов);
9) график режима труда и отдыха водителей на протяжении всего регулярного маршрута с указанием времени и места смены водителей автобусов (по междугородным межобластным маршрутам);
10) заполненные и заверенные подписью и печатью (при наличии) участника конкурсные предложения в количестве, равном количеству форм, вложенных в комплект конкурсной документации.

♦ BILE JÜRIÑIZ

«МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ» ҰЛТТЫҚ КОНКУРСЫ

Алматы облысында өнегелі құндылықтарды жаңғыртуға және отбасы мен некенің (ерлі-зайыптылықтың) жағымды үлгісін таратуға, отбасы мәртебесін арттыру мақсатында «Мерейлі отбасы» ұлттық конкурсы өткізіледі.

Конкурсқа әкімдіктердің аудандық (қалалық) комиссияларға 15-мамыр мен 15-маусым аралықтарында қатысуға өтінім арқылы, өзін-өзі ұсыну жолымен, сондай-ақ жергілікті атқарушы органдардың, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіркелген заңды тұлғалардың ұсынуы бойынша отбасылар (үміткерлер) қатысады.

Конкурсқа қатысуға мүшелерінің еңбектегі, спорттағы, шығармашылық, зияткерлік, ғылыми жетістіктері жоғары, сондай-ақ қоғамдық пайдалы қызметке белсенді қатысады (волонтерлік, қайырымдылық, меценаттық, тәлімгерлік) отбасылар жіберіледі.

Қызметі Қазақстан Республикасының аумағында тыйым салынған ұйымдардың құрамына кіретін мүшелері бар, бұрын сотталған мүшелері бар отбасылар конкурсқа қатыса алмайды.

Конкурс екі кезеңде жүргізіледі. Бірінші кезең – аудандық (қалалық), екінші – облыстық деңгейде.

Конкурсқа қатысуға өтінім қағаз және электрондық нұсқада аудандық (қалалық) комиссияға келесі құжаттар тапсырылады:

1) ата-аналардың (қорғаншылардың, қамқоршылардың) жеке басын куәландыратын құжаттардың көшірмелері, балалардың туу туралы куәліктерінің көшірмелері;

2) асырап алушы (қорғаншы) отбасылар үшін — жергілікті уәкілетті органның кәмелетке толмаған балаға қорғаншылықты (қамқоршылықты) белгілеу туралы шешімінен үзінді көшірме;

3) неке қию туралы куәліктің көшірмесі;

4) ата-аналарының біреуі қайтыс болған жағдайда, қайтыс болу туралы куәліктің көшірмесі (болған жағдайда);

5) балаларды тәрбиелегені үшін алған көтермелеулердің, белгілі бір жетістіктері үшін алған көтермелеулердің бар екенін куәландыратын құжаттардың көшірмелері;

6) заңды және (немесе) жеке тұлғалардың ұсыным хаттары (кемінде екі);

7) отбасы мүшелерінің еңбектегі, спорттағы, шығармашылық, зияткерлік, ғылыми жоғары жетістіктерін куәландыратын құжаттардың көшірмелері;

8) дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісім.

9) Құжаттарды көрсетілген мерзімнен кейін ұсынған үміткерлер конкурсқа қатысуға жіберілмейді.

10) Аудандық (қалалық) комиссияға ұсынылған құжаттар қайтарылмайды.

Барлық мәліметті аудандық (қалалық) ішкі саясат бөлімінен алуға болады.

ПРОВОДИТСЯ НАЦИОНАЛЬНЫЙ КОНКУРС «МЕРЕЙЛІ ОТБАСЫ»

В Алматинской области в целях возрождения нравственных ценностей и культивирование позитивного образа семьи и брака (супружества), повышение статуса семьи проводится Национальный конкурс «Мерейлі отбасы».

Заявление на участие в Конкурсе подаются в районные, городские комиссии акиматов с 15 мая по 15 июня т.г., путем самовыдвижения, а также по представлению местных исполнительных органов, юридических лиц, зарегистрированных в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

К участию в конкурсе допускаются семьи, члены которых имеют высокие трудовые, спортивные, творческие, интеллектуальные, научные достижения, а также активно участвуют в общественно-полезной деятельности (волонтерство, благотворительность, меценатство, наставничество).

В конкурсе не могут участвовать члены, которых входят (входили) в состав организаций, деятельность которых запрещена на территории Республики Казахстан и членов, которых были ранее судимы.

Конкурс проводится в два этапа. Первый этап – районный (городской), второй – областной.

На участие в конкурсе подаются нижеследующие документы:

1) Заявка для участия в конкурсе в бумажном и электронном вариантах подается в районную (городскую) комиссию

2)копии документов удостоверяющих личность родителей (опекунов, попечителей), копии свидетельств о рождении детей;

3)копии выписки из решения местного уполномоченного органа об установлении над несовершеннолетним ребенком опеки (попечительства) – для приемных (опекунских) семей;

4)копии свидетельства о заключении брака;

5)копии свидетельства о смерти в случае смерти одного из родителей (при наличии);

6)копии документов, свидетельствующих о наличии поощрений за воспитание детей, поощрений за определенные успехи;

7) рекомендательные письма от юридических или физических лиц (не менее двух);

8)копии документов, подтверждающих высокие трудовые, спортивные, творческие, интеллектуальные, научные достижения членов семьи;

9) Претенденты, представившие документы позже указанного срока, не допускаются к участию в конкурсе.

10) Представленные в районную (городскую) комиссию документы не возвращаются.

По всем вопросам необходимо обратиться в районные и городские отделам внутренней политики.

ПОСТУПЛЕНИЕ ФСМС ВЫРОСЛО

Поступление взносов и отчислений в НАО «Фонд социального медицинского страхования» по Алматинской области в апреле 2022 года составили 2,9 млрд. тенге

Общая сумма отчислений и взносов работодателей, индивидуальных предпринимателей за обязательное социальное медицинское страхование по Алматинской области, поступившая за апрель 2022 года составила 2,9 млрд. тенге – прокомментировал директор филиала по Алматинской области НАО «Фонд социального медицинского страхования» Н.Отаргалиев.

Сумма поступлений за месяц по республике (с 01 по 30 апреля 2022 года) составила 53,6 млрд. тенге.

Как отмечает директор филиала НАО «ФСМС» по Алматинской области Нурлан Отаргалиев, в апреле месяце по Алматинской области 1,6 млрд. тенге приходятся на отчисления работодателей и 1,3 млрд. тенге на взносы индивидуальных предпринимателей и лиц, работающих по договорам гражданско-правового характера.

Все поступившие за ОСМС средства хранятся в Национальном банке, с которым заключен договор доверительного управления, и в последующем будут направлены на оплату услуг, оказываемых в рамках ОСМС.

Филиал по Алматинской области
НАО «Фонд социального медицинского страхования»

Ескелді ауданы бойынша шығып қалған учаскелік референдум комиссиясының мүшелері туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 19 бабының 6 тармағына сәйкес, аумақтық референдум комиссиясы ҚАУЛЫ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңына сәйкес, учаскелік референдум комиссия мүшелерін міндеттерін атқарудан өз еркімен өтініші бойынша келесі комиссия мүшелері босатылсын:

1) №229 учаскелік референдум комиссиясындағы Абдуалиева Светлана Ивановна;

2) №234 учаскелік референдум комиссиясындағы Твердохлебова Наталья Дмитриевна;

3) №242 учаскелік референдум комиссиясындағы Шилдебаев Айдар Абенұлы;

4) №243 учаскелік референдум комиссиясындағы Махамбетова Бахыт Нұруллақызы;

5) №243 учаскелік референдум комиссиясындағы Бегасилова Асем Бейбітқызы;

6) №246 учаскелік референдум комиссиясындағы Башикбаев Қуат Кәжебайұлы;

7) №250 учаскелік референдум комиссиясындағы Жумабаев Болат Жайлаубайұлы;

8) №251 учаскелік референдум комиссиясындағы Ергалиева Айгүл Асқарқызы;

9) №253 учаскелік референдум комиссиясындағы Тустикбаева Айгерім Айдарқызы;

10) №253 учаскелік референдум комиссиясындағы Хасенов Салим Сапарғалиұлы;

11) №253 учаскелік референдум комиссиясындағы Ахметова Мөлдір Сәрсенбайқызы.

Аумақтық референдум комиссиясының төрағасы **Р.А. Жексенбеков**
Аумақтық референдум комиссиясының хатшысы **Г.Р.Қыдырманова**

№15 ***13.05.2022 жыл***

«АДАМДАРҒА БАҒДАРЛАНҒАН МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫҢ ЖАҢА МОДЕЛІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ» ИДЕЯЛАР МЕН ЖОБАЛАР КОНКУРСЫН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ

ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы облысы бойынша департаменті, ҚР Президентінің жанындағы Мемлекеттік басқару академиясының Алматы облысы бойынша филиалы және Алматы облысының әкімдігі Алматы облысының мемлекеттік қызметшілерін Мемлекеттік қызметші күніне арналған «Адамдарға бағдарланған мемлекеттік басқарудың жаңа моделін қалыптастыру» идеялар мен жобалар конкурсына қатысуға шақырады.

Конкурстың мақсаты – мемлекеттік қызметшілерді мемлекеттік басқарудың сервистік және "адамға бағдарланған" моделін құруға белсенді тарту болып табылады.

Байқау кезеңдері:

I кезең – қатысушылардың өтінімдері мен құжаттамасын қабылдау;
II кезең – өтінімдер мен құжаттаманы алдын ала іріктеу;
III кезең – финалистердің идеялары мен жобаларын бағалау.

Конкурсқа қатысу үшін бекітілген нысандарға сәйкес электрондық түрде өтінімдерді және құжаттамаларды alm.info@apa.kz электрондық поштаға тапсыру қажет.

Конкурсты өткізу тәртібі туралы ақпаратты сілтеме арқылы жүктеуге болады ***https://drive.google.com/drive/folders/1lMQBleCcxbtBOh-5g7X0pifAFSrOozBj1?usp=sharing***

О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСА ИДЕЙ И ПРОЕКТОВ «ФОРМИРОВАНИЕ НОВОЙ МОДЕЛИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ, ОРИЕНТИРОВАННОЙ НА ЛЮДЕЙ»

Департамент Агентства РК по делам государственной службы по Алматинской области, Филиал Академии государственного управления при Президенте РК по Алматинской области, Акимат Алматинской области приглашает государственных служащих Алматинской области принять участие в конкурсе идей и проектов «Формирование новой модели государственного управления, ориентированной на людей», приуроченного ко Дню государственного служащего.

Цель конкурса – активное вовлечение государственных служащих в построение сервисной и «человекоцентричной» модели государственного управления

Этапы конкурса:

I этап – прием заявок и документации участников;
II этап – предварительный отбор заявок и документации;
III этап – оценка идей и проектов финалистов.

Для участия в конкурсе необходимо подать согласно утвержденным формам в электронном виде заявку и конкурсную документацию на электронный адрес alm.info@apa.kz.

Информацию о порядке проведения Конкурса можно скачать по ссылке ***https://drive.google.com/drive/folders/1lMQBleCcxbtBOh-5g7X0pifAFSrOozBj1?usp=sharing***

♦ NAZAR

«ҮЗДІК САПАЛЫ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУШІ» КОНКУРСЫ

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі мемлекеттік қызмет көрсететін мемлекеттік органдар мен ұйымдарды мемлекеттік қызметші күніне арналған «Үздік сапалы қызмет көрсетуші» конкурсына қатысуға шақырады.

Аталған Конкурсты өткізудің мақсаты – қызмет көрсетушілердің мәртебесін арттыру, ынталандыру және жұмыстағы клиентке бағдарланудың негіздерін нығайту.

Конкурсқа қатысу үшін үміткерлер Агенттіктің аумақтық департаменттеріне келесі құжаттарды ұсынуы қажет:

1) белгіленген нысан бойынша конкурсқа қатысу туралы өтініш;
2) әдістемелік ұсынымдарға сәйкес қызмет туралы есеп.

Конкурсты өткізу тәртібі туралы толық ақпарат Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы облысы бойынша департаментінің ресми сайтына орналастырылған. «Үздік сапалы қызмет көрсетуші» конкурсын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар:

https://www.gov.kz/memleket/entities/qyzmet/documents/details/303871?lang=kk

Құжаттарды жіберу үшін байланыстар:
Ugu.almo@mail.ru;
l.nurtazina@Kyzmet.gov.kz;
Анықтама телефондары: **8-771-577-47-86.**

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Алматы облысы бойынша Департаменті

ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН № 561-IV «О ВОИНСКОЙ СЛУЖБЕ И СТАТУСЕ ВОЕННОСЛУЖАЩИХ» ОТ 16 ФЕВРАЛЯ 2012 ГОДА

Статья 30. Обязанности граждан, подлежащих призыву на воинскую службу:

Граждане, подлежащие призыву на воинсую службу, обязаны явиться по повестке местного исполнительного органа военно управления в призывную комиссию. Повестка вручается гражднину лично под роспись.

В случае невозможности вручить повестку гражданину лично обеспечение его прибытия возлогается на соответствующий орган внутренних дел.

Статья 31. Призыв граждан на срочную воинскую службу

Призыв граждан на срочную воинскую службу проводится два раза в год на основании Указа Президента Республики Казахстан и постановления правительства Республики Казахстан. Призыву на срочную воинскую службу подлежат граждане в возрасте от восемнадцати до двадцати семи лет, не имеющие права на отсрочку или освобождение от призыва, в количестве, необходимом для комплектования Вооруженные Силы.

Ескелді ауданы бойынша шығып қалған комиссия мүшелерінің орнына учаскелік референдум комиссиясының мүшелерін тағайындау туралы

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңының 19 бабының 8 тармағына сәйкес, аумақтық референдум комиссиясы ҚАУЛЫ ҚАБЫЛДАДЫ:

1. «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық Заңына сәйкес, учаскелік референдум комиссия мүшелерінің орнына референдум комиссияларының құрамын қалыптастыратын орган осы Конституциялық заңның 10-бабында белгіленген тәртіппен референдум комиссиясының мүшесін сайлағанға дейін келесі референдум комиссиясының мүшелері тағайындалсын:

1) №229 учаскелік референдум комиссиясында Демина Юлия Александровна;

2) №234 учаскелік референдум комиссиясында Заманбекова Айнур Нгметқызы;

3) №242 учаскелік референдум комиссиясында Сеитханова Айдана Мырзахметқызы;

4) №243 учаскелік референдум комиссиясында Баймуратова Кульсара Жуманқызы;

5) №243 учаскелік референдум комиссиясында Айтова Мадина Нургалқызы;

6) №246 учаскелік референдум комиссиясында Сатыбалдинов Мейрамбек Саматұлы;

7) №250 учаскелік референдум комиссиясында Әбішев Марат Қанатұлы;

8) №251 учаскелік референдум комиссиясында Сапиева Диана Даулетханқызы;

9) №253 учаскелік референдум комиссиясында Оспанов Канат Танирбергенұлы;

10) №253 учаскелік референдум комиссиясында Калдыбаев Куаныш Зекенұлы;

11) №253 учаскелік референдум комиссиясында Берекполова Айдана Серікқызы.

Аумақтық референдум комиссиясының төрағасы **Р.А. Жексенбеков**
Аумақтық референдум комиссиясының хатшысы **Г.Р.Кыдырманова**

№16 ***13.05.2022 жыл***

5 МАУСЫМ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ РЕФЕРЕНДУМ

Жаңа Қазақстан – жаңартылған КОНСТИТУЦИЯ 2022:

ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ АЙҚЫН 10 КӨРІНІСІ

	Қолданыстағы редакция	ЖАҢА редакция
6-бап 3-т.	3. Жер және оның қойнауы, су көздері, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, басқа да табиғи ресурстар ~~мемлекет меншігінде болады~~.	3. Жер және оның қойнауы, су, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, басқа да табиғи ресурстар ХАЛЫҚҚА ТИЕСІЛІ. Халық атынан меншік құқығын мемлекет жүзеге асырады.
15-бап 2-т.	2. Ешкімнің өз бетінше адам өмірін қиюға хақысы жоқ. ~~Өлім жазасы заңмен белгіленеді~~	2. Ешкімнің өз бетінше адам өмірін қиюға хақысы жоқ. ӨЛІМ ЖАЗАСЫНА ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.
43-бап	*Қолданыстағы редакцияда мұндай талаптар жоқ*	3. Қазақстан Республикасының ПРЕЗИДЕНТІ өз өкілеттігін жүзеге асыру кезеңінде САЯСИ ПАРТИЯДА БОЛМАУҒА ТИІС. 4. Қазақстан Республикасы ПРЕЗИДЕНТІНІҢ ЖАҚЫН ТУЫСТАРЫНЫҢ саяси мемлекеттік қызметшілер, квазимемлекеттік сектор субъектілері басшылары ЛАУАЗЫМДАРЫН АТҚАРУҒА ҚҰҚЫҒЫ ЖОҚ.
46-бап 4-т.	4. ~~Қазақстанның Тұңғыш Президентінің мәртебесі мен өкілеттігі Республика Конституциясымен және конституциялық заңмен айқындалады.~~	4. АЛЫНЫП ТАСТАЛСЫН
50-бап 3-т.	3. Мәжіліс конституциялық заңда белгіленген тәртіппен сайланатын ~~107~~ депутаттан тұрады.	3. Мәжіліс конституциялық заңда белгіленген тәртіппен аралас сайлау жүйесі бойынша: біртұтас жалпыұлттық сайлау округінің аумағы бойынша бара-бар өкілдік жүйесі бойынша, сондай-ақ БІР МАНДАТТЫ АУМАҚТЫҚ САЙЛАУ ОКРУГТЕРІ БОЙЫНША САЙЛАНАТЫН 98 ДЕПУТАТТАН ТҰРАДЫ.

	Қолданыстағы редакция	ЖАҢА редакция
VI бөлім	Конституциялық ~~кеңес~~	Конституциялық СОТ
72-бап	*Қолданыстағы редакцияда мұндай мүмкіндіктер жоқ*	3. КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТ АЗАМАТТАРДЫҢ ӨТІНІШТЕРІ бойынша Конституцияда бекітілген, олардың құқықтары мен бостандықтарын тікелей қозғайтын Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің Республика Конституциясына сәйкестігін қарайды.
83-1-бап ЖАҢА	*Қолданыстағы редакцияда мұндай институт жоқ*	1. Қазақстан Республикасындағы АДАМ ҚҰҚЫҚТАРЫ ЖӨНІНДЕГІ УӘКІЛ адамның және азаматтың бұзылған құқықтары мен бостандықтарын қалпына келтіруге жәрдемдеседі, адамның және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын ілгерілетуге ықпал етеді.
87-бап 4, 5-т.	4. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың әкімдерін қызметке тиісінше облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың мәслихаттарының келісімімен Республика Президенті тағайындайды.	Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың әкімдерін қызметке тиісінше облыс аумағында орналасқан мәслихаттар депутаттарының немесе республикалық маңызы бар қалалар мен астана мәслихаттары депутаттарының келісімімен Республика Президенті тағайындайды. Республика Президенті ДАУЫС БЕРУ ӨТКІЗІЛЕТІН КЕМІНДЕ ЕКІ КАНДИДАТУРА ҰСЫНАДЫ. Дауыс беруге қатысқан мәслихаттар депутаттарының көп дауысын алған кандидат келісім алған болып есептеледі.
91-бап 2-т.	2. Конституцияда белгіленген мемлекеттің тәуелсіздігі, Республиканың біртұтастығы мен аумақтық тұтастығы, оны басқару нысаны, ~~сондай-ақ~~ тәуелсіз Қазақстанның Негізін салушы, ~~Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасы іргесін қалаған Республика қызметінің түбегейлі принциптері және Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті – Елбасының мәртебесі~~ өзгермейді.	2. Конституцияда белгіленген мемлекеттің тәуелсіздігі, Республиканың біртұтастығы мен аумақтық тұтастығы, оны басқару нысаны, Республика қызметінің түбегейлі принциптері өзгеріссіз болып табылады. *Осылайша, Елбасы және Тұңғыш Президент мәртебесі жаңа редакцияда толық алынып тасталады*

Республикалық референдумға қатысу құқығы бар азаматтар тізімінің дұрыстығын қамтамасыз ету мақсатында Ескелді ауданында Call-орталық жұмыс істейді т.: 8/72836/30182

5 июня РЕСПУБЛИКАНСКИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Новый Казахстан – обновленная КОНСТИТУЦИЯ 2022:

10 ЯРКИХ ПРИМЕРОВ ПЕРЕМЕН

	Действующая редакция	НОВАЯ редакция
Статья 6 П. 3	3. Земля и ее недра, воды, растительный и животный мир, другие природные ресурсы ~~находятся в государственной собственности~~.	3. Земля и ее недра, воды, растительный и животный мир, другие природные ресурсы ПРИНАДЛЕЖАТ НАРОДУ. От имени народа право собственности осуществляет государство.
Статья 15 П. 2	2. Никто не вправе произвольно лишать человека жизни. ~~Смертная казнь устанавливается законом...~~	2. Никто не вправе произвольно лишать человека жизни. СМЕРТНАЯ КАЗНЬ ЗАПРЕЩАЕТСЯ.
Статья 43	*В действующей редакции нет таких требований.*	3. На период осуществления своих полномочий ПРЕЗИДЕНТ Республики Казахстан НЕ ДОЛЖЕН СОСТОЯТЬ В ПОЛИТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ. 4. БЛИЗКИЕ РОДСТВЕННИКИ ПРЕЗИДЕНТА Республики Казахстан НЕ ВПРАВЕ ЗАНИМАТЬ ДОЛЖНОСТИ политических государственных служащих, руководителей субъектов квазигосударственного сектора.
Статья 46 П. 4	~~4. Статус и полномочия Первого Президента Казахстана определяются Конституцией Республики и конституционным законом.~~	4. ИСКЛЮЧИТЬ
Статья 50 П. 3	3. Мажилис состоит из ~~107-ми~~ депутатов, избираемых в порядке, установленном конституционным законом.	3. Мажилис состоит из 98-ми депутатов, избираемых в порядке, установленном конституционным законом по смешанной избирательной системе: по системе пропорционального представительства по территории единого общенационального избирательного округа, а также ПО ОДНОМАНДАТНЫМ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫМ ИЗБИРАТЕЛЬНЫМ ОКРУГАМ.

	Действующая редакция	НОВАЯ редакция
Раздел VI	Конституционный ~~Совет~~	Конституционный СУД
Статья 72	*В действующей редакции нет таких возможностей.*	3. КОНСТИТУЦИОННЫЙ СУД ПО ОБРАЩЕНИЯМ ГРАЖДАН рассматривает на соответствие Конституции Республики нормативные правовые акты Республики Казахстан, непосредственно затрагивающие их права и свободы, закрепленные Конституцией.
Статья 83-1 Новая	*В действующей редакции нет такого института.*	1. УПОЛНОМОЧЕННЫЙ ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА в Республике Казахстан содействует восстановлению нарушенных прав и свобод человека и гражданина, способствует продвижению прав и свобод человека и гражданина.
Статья 87 П. 4, 5	4. Акимы областей, городов республиканского значения и столицы назначаются на должность Президентом Республики с согласия маслихатов соответственно областей, городов республиканского значения и столицы.	4. Акимы областей, городов республиканского значения и столицы назначаются на должность Президентом Республики с согласия депутатов маслихатов, расположенных на территории области, или депутатов маслихатов городов республиканского значения и столицы соответственно. Президент Республики ПРЕДЛАГАЕТ НЕ МЕНЕЕ ДВУХ КАНДИДАТУР, ПО КОТОРЫМ ПРОВОДИТСЯ ГОЛОСОВАНИЕ. Кандидат, набравший большее количество голосов депутатов маслихатов, принявших участие в голосовании, считается получившим согласие.
Статья 91 П. 2	2. Установленные Конституцией независимость государства, унитарность и территориальная целостность Республики, форма ее правления, ~~а также~~ основополагающие принципы деятельности Республики, ~~заложенные Основателем независимого Казахстана, Первым Президентом Республики Казахстан – Елбасы, и его статус~~ являются неизменными.	2. Установленные Конституцией независимость государства, унитарность и территориальная целостность Республики, форма ее правления, основополагающие принципы деятельности Республики являются неизменными. *Таким образом, статус Елбасы и Первого Президента в новой редакции полностью исключается.*

С целью обеспечения достоверности списков граждан, имеющих право участвовать в республиканском референдуме, в Ескельдинском районе функционирует Call-центр т.: 8/72836/30182

ҰЛТ ҰСТАЗЫНА ҚҰРМЕТ

♦ TAĞZYM

Биыл төл тарихымызда орын алатын Алаш азаматтарының бірегейі, қазақ елінің азаттығын аңсаған рухани көсемі Ахмет Байтұрсынұлының туғанына 150 жыл толып отыр. Ахмет Байтұрсынұлының ақын, көсемсөз шебері, ғалым, қоғам қайраткері ретінде сіңірген еңбегі, болашаққа деген үміт-арманы туған халқы үшін қалтқысыз қызмет етуге арналды. Еңбектеріндегі өзекті арқау халық қамы, ел тағдыры, бостандық арманы болды. Осы жолда адал, аянбай еңбек етіп, өмірін берді.

Ұлт ұстазы қазақ ғылымы тарихында ұлттық әліпби жасап, жаңа үлгі ұсынған реформатор болды. Оның әліпбиі қазақ тілінің табиғатына бейімделген араб жазуы негізінде жасалды. Бұл әліпби ұлттық жазудың қалыптасуындағы ірі мәдени жетістік болып табылды. Ахмет халыққа ғылым-білімнің қажеттілігін түсіндірумен ғана шектелмей, білім беру ісін жолға қоюға күш салды. Орыс, татар мектептерінен оқып шыққан ұлт мамандарының өз тілін қолданудағы кемшіліктерін көріп, қазақ тілінің тазалығын сақтау үшін қам қылды. Оның «Тіл – құрал» оқулығы қазіргі қазақ тілі оқулықтарының негізі болып қаланды.

Қалайда халықты ояту, оның санасына әсер ету жолдарын іздеп, ұлы Абай салған сара жол - орыс әдебиеті үлгілерін пайдалану, аударма жасау дәстүрін қолданды. Қазақ даласындағы бұрынғы ескі ертегі, аңыз емес, жаңа өлеңдік форма мысал арқылы әлеуметтік ойға ықпал етуді ойластырды. Оны көшпелі елдің түсінігіне жақын жан-жануарлар өмірінен алынған шығармалар арқылы берді. «Қырық мысал», «Маса» жинақтары қазақ әдебиетін тың тақырыптармен, жаңа ойлармен байыта отырып, Абайдың ақындық дәстүрін ілгері жалғастырды.

Тән көмілер, көмілмес еткен ісім,
Ойлайтындар мен емес бір күнгісін.
Жұрт ұқпаса, ұқпасын, жабықпаймын,
Ел бүгіншіл, менікі ертеңгі үшін,-

деп, ақын болашақпен сырласып, өлместігіне сенді. Шындық салтанат құрды, халқының бостандығы, тәуелсіздігі, еркіндігі үшін күрескен ұлы азамат Ахмет Байтұрсынұлына халқы да құрметін көрсетіп, ұлт ұстазы ретінде дәріптеді.

Жазира РАХЫМҚЫЗЫ,
«Тіл» оқу-әдістемелік орталығы аудандық филиалының меңгерушісі

♦ SIFRLYQAZAQSTAN

ХҚО-ЛАР ҚОЛХАТ БЕРУДІ ТОҚТАТАДЫ

«Азаматтарға арналған үкімет» корпорациясы мемлекеттік қызметтердің басым бөлігін қағазсыз қызметке ауыстырмақ. Ол үшін халыққа қызмет көрсету орталықтарында 8 қызмет бойынша қағаз түрінде берілетін қолхатты қысқартты. Жақын арада барлық мемлекеттік қызмет қолхатсыз көрсетілетін болады.

«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясының Басқарма төрағасы Сүйеніш Әбділдиннің айтуынша, қағазсыз қызмет көрсетуге көшу бірнеше кезеңмен жүзеге асырылады. «Мемлекеттік аппаратты жалпы цифрландыру және бюрократиясыздандыру аясында миллиондаған тонна қағазды технологиялар мен онлайн-сервистерге ауыстыру қажет, біз осы бағытта жұмысты бастап та кеттік. Енді қазақстандықтарға құжаты дайын болғанда қай ХҚО-ға жүгіну керектігі және уақыты көрсетілген sms-хабарлама келеді. ХҚО операторына клиент қолхаттың электронды нұсқасын көрсетсе болды», - дейді Әбділдин.

Халыққа қызмет көрсету орталықтарының мамандары қазақстандықтарға осы 8 қызмет бойынша жылына 6 млн-ға жуық қолхат береді (бұл қолхаттардың жалпы санының 40%-ын құрайды). Енді клиенттер құжаттарын алу кезінде қағаз түріндегі қолхатты көрсету қажеттілігінен құтылды. Қағаздың 2022 жылы күрт қымбаттап кеткенін ескеретін болсақ, қағаз түріндегі қолхаттан бас тарту мемлекеттік корпорацияның қағазға жұмсалатын шығындарын қысқартуға мүмкіндік береді.

Бюджетті оңтайландыру мақсатында Азаматтарға арналған үкімет жартылай ағартылған целлюлозадан жасалған эко-қағазды пайдалануға көшу туралы шешім қабылдады. Ол әдеттегі қолданатын қағаз түсінен сарғыш болғанымен, басылған мәтіннің сапасына әсер етпейді. Сонымен қатар, ол кез-келген принтер мен көшіру құрылғысына жарамды. Қазіргі уақытта мемлекеттік органдардың, университеттер мен банктердің көпшілігі осындай эко-қағазды пайдалануға көшті.

Қолхат берілмейтін қызметтер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық куәландырушы орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу;
2. Қазақстан Республикасы халқын тұрғылықты жері бойынша тіркеу;
3. Қазақстан Республикасы халқын тұрғылықты жері бойынша тіркеуден шығару;
4. Азаматтық хал актілерін тіркеу туралы қайталама куәліктер немесе анықтамалар беру;
5. Соттылықтың болуы немесе болмауы туралы анықтама беру;
6. Жылжымайтын мүлікке құқық белгілейтін құжаттың телнұсқасын беру;
7. Жылжымайтын мүлік объектілерінің жоспарын (схемасын) қоса алғанда, тіркеу органы куәландырған тіркеу ісі құжаттарының көшірмелерін беру;
8. Жылжымайтын мүлік объектілерінің техникалық паспортының телнұсқасын беру.

Меншік иесі: «ЕСКЕЛДІ ЕЛІ» ЖШС
директор - бас редактор Жанахмет Мырзахметұлы ИСАБАЕВ.
Директордың телефоны 3-04-75
Редакцияның телефоны 3-19-15

Газет қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет жұма күні шығады.

Эл. мекенжайымыз: Eskeldi_eli@mail.ru

Газет ҚР Инвестициялар және даму Министрлігінің байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, № 15692-Г куәлігі берілген.
Регистрационное свидетельство № 15692-Г от 16 ноября 2015г. выдано Министерством по инвестициям и развитию РК, комитетом связи, информатизации и информации.

Газет материалдары редакцияның компьютерлік орталығында беттеледі. Газет «Дәуір» Республикалық полиграфиялық баспа кешені» ЖШС-ның баспаханасында басылады. Баспахананың мекен-жайы: 050044, Алматы қаласы, Ш.Қалдаяқов көшесі, 17-үй.

Редакция мекенжайы: индекс 040500 Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі, 31 үй.

Осы шығарылымның таралымы 3050
Тираж 3050
Тапсырыс 1057
Көлемі 2 баспа табақ.

Авторлардың мақалалары редакцияның көзқарасын білдірмейді.
Опубликованные материалы не обязательно отражают точку зрения редакции.

Компьютерная верстка Е.ТКАЧЕНКО.